

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat

Előterjesztés

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének

2023. május 25-i rendes ülésére

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadására

A képviselő-testületi ülés formája:	nyilvános ülésen tárgyalandó
Elfogadásához szükséges többség:	egyszerű többség
Az előterjesztést előzetesen tárgyalja:	Népjóléti, Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság

Az előterjesztés készítéséért
felelős:

Az előterjesztés
tárgyalásra alkalmas:

Az előterjesztést a Képviselő-
testület ülésére benyújtom:

Szincsák István
irodavezető

Czukkerné dr. Pintér Erzsébet
jegyző

Váradiné Naszályi Márta
polgármester

1. Előterjesztés

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység. A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések biztosítják. A gyermekvédelmi rendszer működtetése állami és önkormányzati feladat. A gyermekvédelem fontos feladata, hogy a helyi önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek, továbbá jogi személyiséggel nem rendelkező más szervezetek meghatározott ellátásokkal és intézkedésekkel segítséget nyújtsanak a gyermekek törvényben foglalt jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelességek teljesítéséhez, illetve gondoskodjanak a gyermekek

veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, a hiányzó szülői gondoskodás pótlásáról, valamint a gyermekvédelmi gondoskodásból kikerült fiatal felnőttek társadalmi beilleszkedéséről.

A gyermeknek joga van a testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését, egészséges felnevelkedését és jólétét biztosító saját családi környezetében történő nevelkedéshez és ahhoz, hogy segítséget kapjon a saját családjában történő nevelkedéséhez, személyiségének kibontakoztatásához, a fejlődését veszélyeztető helyzet elhárításához, a társadalomba való beilleszkedéséhez, valamint önálló életvitelének megteremtéséhez. A hátrányos helyzetű és a halmozottan hátrányos helyzetű gyermeknek joga van ahhoz, hogy fokozott segítséget kapjon a fejlődését hátráltató körülmények leküzdéséhez és esélyeinek növeléséhez. A gyermeknek joga van ahhoz, hogy a fejlődésére ártalmas környezeti és társadalmi hatások, valamint az egészségére káros szerek ellen védelemben részesüljön, valamint joga van emberi méltósága tiszteletben tartásához, a bántalmazással – fizikai, szexuális vagy lelki erőszakkal –, az elhanyagolással és az információs ártalommal szembeni védelemhez. A gyermek nem vethető alá kínzásnak, testi fenyítésnek és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó büntetésnek, illetve bánásmódnak, és a gyermeknek joga van ahhoz, hogy a védelme érdekében eljáró szakemberek – különösen a gyermek bántalmazásának felismerése és megszüntetése érdekében – egységes elvek és módszertan alkalmazásával járjanak el.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 23. § (5) bekezdés 11. pontja alapján a kerületi önkormányzat feladata a gyermekjóléti szolgáltatások és ellátások biztosítása. A jogszabályban foglaltak alapján többek között a fővárosi kerületi önkormányzat feladata a gyermekek védelme helyi ellátó rendszerének kiépítése és működtetése, a területén lakó gyermekek ellátásának megszervezése. Az önkormányzat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben (a továbbiakban: Gyvt.) foglaltak szerint biztosítja a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátásokat, valamint, ha nem köteles az ellátás biztosítására, szervezi és közvetíti a máshol igénybe vehető ellátásokhoz való hozzájutást. A fővárosi kerületi önkormányzat lakosságszámtól függetlenül köteles gyermekjóléti szolgálatot és gyermekjóléti központot működtetni. A gyermekjóléti szolgáltatás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A Gyvt. 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-éig – a külön jogszabályban meghatározott tartalommal – átfogó értékelést készít. Az értékelést – települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi követelményeit a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX. 10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete határozza meg. Ennek alapján az értékelésnek többek között tartalmaznia kell:

- a település demográfiai mutatóit, különös tekintettel a 0–18 éves korosztály adataira,
- az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítását (pl.: a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma, elutasítások száma, főbb okai stb.),
- az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatását (pl.: gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata stb.),
- a felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, továbbá a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenységet végzők ellenőrzésének alkalmával tett megállapítások bemutatását,
- a jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározását a Gyvt. előírásai alapján stb.

Az önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatokat alapvetően a Gyvt., a Gyer., és a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet alapján látja el. Az átfogó értékelés bemutatja a gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységhez kapcsolódó intézmények tevékenységét, a rendszer működését

Tájékoztatom a Képviselő-testületet, hogy a döntésnek nincs költségvetési vonzata.

A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 46. § (1) bekezdése alapján az ülés nyilvános, továbbá az Mötv. 50 §-a alapján levezethető főszabály szerint a képviselő testület egyszerű többséggel szavaz.

A fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés, valamint a határozati javaslat és annak mellékletét képező 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés megtárgyalásra és elfogadására.

2. Döntési javaslat

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete

.../2023. (...) önkormányzati határozata

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadásáról.

Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96. § (6) bekezdésében foglaltak alapján a határozat melléklete szerinti tartalommal elfogadja a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést.

Határidő: 2023. június 30.

Felelős: polgármester

Végrehajtásért felelős: polgármester

Budapest, 2023. május „ „

3. Melléklet(ek)

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés

BUDAVÁRI
ÖNKORMÁNYZAT

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat

melléklet

Átfogó értékelés

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

(a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló
1997. évi XXXI. törvény alapján)

*„Minden felnőtt volt egyszer gyerek,
és felnő majd az új gyereksereg.
Többet, s jobbat törődjete velünk,
mert eljön majd a nap, amikor mi is felnövünk.”*

Bródy János

Tartalomjegyzék

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira.....	3
II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása	3
II. 1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény	3
II. 2. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályzott pénzbeli és természetbeni juttatások.....	6
II. 2. 1. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás	6
II. 2. 2. Ünnepi (karácsonyi, húsvéti) támogatás.....	7
II. 2. 3. Oltási támogatás	7
II. 2. 4. Születési támogatás	8
II. 2.5. Mosható nadrágpelenka támogatás.....	8
II. 2. 6. Iskolakezdési támogatás.....	9
II. 2. 7. Jó tanulók szociális támogatása.....	10
II. 3. Gyermekétkeztetés.....	11
II. 3. 1. Intézményi gyermekétkeztetés	12
II. 3. 2. Szünidei gyermekétkeztetés.....	13
III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása	15
III. 1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata	15
III.1.1. Család és gyermekjóléti szolgálat.....	16
III.1.2. Család és Gyermekjóléti Központ	34
III. 2. Gyermek napközbeni ellátásának biztosítása	67
III. 2. 1. Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde	68
III. 2. 2. Családi bölcsőde	75
III. 3. Gyermek átmeneti gondozása.....	76
IV. A felügyeleti szervek által tett megállapítások.....	76
IV. 1. Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ	76
V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása a Gyvt. előírásai alapján.....	77
V. 1. Javaslatok az I. kerületi gyermek napközbeni ellátásának fejlesztésére	77
V. 2. Javaslatok az I. kerületi gyermekvédelmi ellátás fejlesztésére.....	77
VI. A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása	78
VII. Civil szervezetekkel történő együttműködés.....	79
VII. 1. A gyermekvédelem területén a Budavári Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központ által kialakított 2021. évi együttműködés keretei.....	79

I. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0-18 éves korosztály adataira

2022. január 1-jei adatok alapján Budapest I. kerület lakosság száma 24817 fő, ebből 0-18 év közötti 4 020 fő (a lakosság 16%-a), 19-64 év közötti 14 443 fő (a lakosság 58 %-a), 65 éves vagy annál idősebb 6354 fő (a lakosság 26 %-a).

A 18 éven alattiak között

- 0-3 év közötti 814 fő,
- 4-6 év közötti 619 fő,
- 7-14 év közötti 1 778 fő,
- 15-18 év közötti 809 fő.

A 18 évnél fiatalabb lakosság körében – egész számra kerekítve – a 0-3 év közötti lakosság 20%-ot, a 4-6 év közötti lakosság 15 %-ot, a 7-14 év közötti lakosság 45%-ot, 15-18 év közötti lakosság pedig 20 %-ot tesz ki.

II. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

II. 1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 19. § (1) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatásnak,
- a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek

az igénybevételére.

A 19. § (1a) bekezdése alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha a gyermek tartására köteles, és nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság részletszabályait a Gyvt. 19-20. §-ai tartalmazzák.

A Gyvt. 20/A. § alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

alapösszegű pénzbeli támogatást folyósít, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt az a) és b) pont szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősül a Gyvt. 67/A. §-ában foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a Gyvt. 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjára tekintettel

emelt összegű pénzbeli támogatást folyósít.

A támogatás esetenkénti összegéről az Országgyűlés a központi költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 68. § (1) bekezdés a)-b) pontjai értelmében az alapösszegű támogatás esetenkénti összege a 2022. évben gyermekenként 6000 forint, az emelt összegű támogatás esetenkénti összege a 2022. évben gyermekenként 6500 forint.

A Gyvt. 20/B. § (3)-(5) bekezdései szerint a kiegészítő pénzbeli ellátás havi összege – gyermekenként – az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 22 százaléka. A gyámhatóság annak a családbafogadó gyámként kirendelt hozzátartozónak, akinek kiegészítő pénzbeli ellátásra való jogosultsága

- a) a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában – az augusztus hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett –,
- b) a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában – a november hónapra járó kiegészítő pénzbeli ellátás összege mellett –

pótlékot folyósít. A pótlék esetenkénti összege 2006. évben gyermekenként 7500 forint volt. A 2006. évet követően a pótlék összegének emeléséről az Országgyűlés a költségvetésről szóló törvény elfogadásával egyidejűleg dönt. Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény 68. § (1) bekezdés c) pontja alapján a pótlék esetenkénti összege a 2022. évben gyermekenként 8400 forint.

Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat (a továbbiakban: Budavári Önkormányzat) vonatkozásában a fenti támogatások közül a 2022. évben az alábbiak igénybevétele valósult meg:

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma a tavalyi évben augusztus 1-jei állapot szerint 41 fő volt, amelyből 8 gyermek volt hátrányos helyzetű, és 1 fő halmozottan hátrányos helyzetű, a november 1-jei állapot szerint 16 fő jogosult volt, amelyből 7 fő gyermek volt hátrányos helyzetű. Ezen gyermekek részére augusztus, illetve november hónapban került sor alkalmanként 6 000 Ft, illetve 6 500 Ft folyósítására (a gyermekétkeztetésre vonatkozó statisztikai adatok a II. 3. pontban kerültek feltüntetésre). Elutasításra 4 fő esetben került sor, mert a kérelmező jövedelme meghaladta az egy főre jutó jövedelemre vonatkozó jövedelemhatárt. A kérelmezők többnyire az egyedülálló szülők közül kerültek ki.

2022. augusztus hónapban kifizetett kiegészítő pénzbeli ellátás összege: 250.500,-Ft

2022. november hónapban kifizetett kiegészítő pénzbeli ellátás összege: 99.500,-Ft

II. 2. Egyéb, a Gyvt-ben nem szabályzott pénzbeli és természetbeni juttatások

A Gyvt. 18. § (2) bekezdése alapján a települési önkormányzat képviselő-testülete a rendeletében meghatározott módon és feltételek szerint a gyermek és fiatal felnőtt rászorultságára tekintettel pénzbeli támogatást állapíthat meg.

A Budavári Önkormányzat a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a szociális és gyermekjóléti pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról szóló 6/2015. (II. 27.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Rendelet) alapján nyújtott támogatások (szociális kártya formájában nyújtott élelmiszer-támogatás, gyógyszer-támogatás, lakásfenntartási támogatás, lakásbérleti támogatás, adósságkezelési támogatás, eseti települési támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás, temetési támogatás, születési támogatás, mosható nadrágpelenka támogatás, oltási támogatás, iskolakezdési támogatás, Jó tanulók szociális támogatása, lakás-helyreállítási támogatás, ünnepi támogatás és kedvezményes üdülés) közül gyermekjóléti és gyermekvédelmi szempontból a következő támogatások relevánsak (a kedvezményes üdülés a III. 1. pontban került feltüntetésre):

II. 2. 1. Rendkívüli gyermekvédelmi támogatás

A Rendelet 21. § (1) bekezdés alapján rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra jogosult a 18. életévét be nem töltött gyermeket nevelő kérelmező, ha a gyermeket gondozó család önhibáján kívül, időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, és egyedülálló a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap (28 500 Ft) összegének 565 %-át (161 025 Ft), vagy nem egyedülálló és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 500 %-át (142 500 Ft). A rendkívüli gyermekvédelmi támogatást a gyermek szülője vagy más törvényes képviselője igényelheti, mértéke gyermekenként és alkalmanként legfeljebb a szociális vetítési alap összegének 150%-a (42 750 Ft). A támogatás a gyermek részére - az egyéb feltételek fennállása esetén – tárgyévente két alkalommal állapítható meg.

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásra jogosult a 18. életévét betöltött és a 23. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató kérelmező, amennyiben a családjában, vagy a kérelmezőt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg az előzőekben meghatározott jövedelemhatárokat.

A 2022. évben mindösszesen 92 gyermek részére került megállapításra a támogatás (a szülő egy gyermekre tekintettel tárgyévben két alkalommal kérheti).

II. 2. 2. Ünnepi (karácsonyi, húsvéti) támogatás

A Rendelet 29. § (1) bekezdés c)-d) pontjai alapján ünnepi támogatására jogosult az a kérelmező, aki a tárgyévben rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült, vagy aki a húsvéti ünnep alkalmából nyújtható támogatás esetén a tárgyév március 1-jén, a karácsonyi ünnep alkalmából nyújtható támogatás esetén tárgyév december 1-jén a gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket nevel a családjában, vagy a 18. életévét betöltötte és saját jogán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.

Az ünnepi támogatást évente két alkalommal kérelem benyújtásával lehet igényelni. A húsvéti ünnepet megelőző 60 napon belül, de legkésőbb a húsvétot megelőző 10. napig, valamint a karácsonyt megelőzően tárgyév október 15-től december 15-ig nyújthatják be a kérelmeket. Az ünnepi támogatás összege alkalomként és családonként 8 000 Ft.

II. 2. 3. Oltási támogatás

Az önkormányzat az egészségügyi prevenciót szolgáló védőoltások költségének átvállalásával támogatja rotavírus-fertőzés okozta védőoltással a 6 hetes kortól 32 hetes korú gyermeket, valamint a 80. életévét betöltött szépkorúaknak nyújt lehetőséget a pneumococcus fertőzés elleni védőoltás beadatására. A Rendelet 2021. évben történt módosítása során kikerült a 13. életévét betöltő fiúgyermekek részére biztosított humán papillómavírus által okozott méhnyakrák elleni védőoltás, mivel az a nemzeti oltóprogram részévé vált.

A korábbi évekhez képest 2022-ben bővült az önkormányzat által biztosított védőoltások köre, az előzőekben felsorolt oltásokon túl a kullancs által okozott agyvelőgyulladás elleni védőoltással (1-18. év közötti gyermekek és 18. évet betöltött felnőttek számára), valamint a meningococcus agyhártyagyulladás elleni védőoltással.

Az egészségügyi prevenciót szolgáló védőoltások költségének teljes átvállalásában, oltási támogatásban részesíti azt a személyt, aki az I. kerület közigazgatási területen bejelentett

lakóhellyel, vagy tartózkodási hellyel rendelkezik és életvitelszerűen itt és a gyermekek esetében a házi gyermekorvos, nagykorú személyek esetében a házi orvos házi orvos javasolja a védőoltás, vagy védőoltás sorozat beadását.

A 2022. évben gyermekjóléti és gyermekvédelmi szempontból releváns statisztikai adatok a következők voltak:

- rotavírus okozta hasmenés elleni ötkomponensű védőoltássorozat: 155 db
- kullancs által okozott agyvelőgyulladás elleni védőoltás: 50 db
- meningococcus agyhártyagyulladás elleni védőoltás: 140 db

II. 2. 4. Születési támogatás

A Rendelet 24. § (1) bekezdése alapján születési támogatásra jogosult az újszülött gyermeket saját családjában nevelő kérelmező, ha az újszülött gyermek az I. kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen az I. kerületben él, és a gyermeke születésekor és a gyermek születését közvetlenül megelőző 6 hónapban megszakítás nélkül az I. kerületben bejelentett lakóhellyel rendelkezik és életvitelszerűen az I. kerületben él. A születési támogatás újszülött gyermekenként egy alkalommal állapítható meg. A születési támogatás egyszeri összege újszülött gyermekenként 100 000 Ft.

A 2022. évben 121 gyermek születésére tekintettel került kérelem alapján megállapításra a születési támogatás.

II. 2.5. Mosható nadrágpelenka támogatás

A Rendelet 25. § (1)-(2) bekezdései alapján mosható nadrágpelenka támogatásban részesíthető a kérelmező, ha

- a) a családjában van rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, vagy
- b) a családjában van a tárgyévben rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban részesült gyermek, vagy
- c) családjában három vagy annál több gyermeket nevel, vagy
- d) a támogatással érintett gyermek tartósan beteg, vagy súlyosan fogyatékos, vagy
- e) a támogatással érintett gyermek részére gyermekorvos által javasolt a mosható nadrágpelenka használata, különösen atópiás dermatitiszben szenvedő gyermek esetén.

A kérelmező akkor jogosult a mosható nadrágpelenka támogatásra, ha

- a) egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap (28 500 Ft) összegének 625 %-át (178 125 Ft), vagy
- b) nem egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 565 %-át (161 025 Ft).

A mosható nadrágpelenka támogatás gyermekenként egy alkalommal állapítható meg. A mosható nadrágpelenka támogatás mértéke

- a) az (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben a mosható nadrágpelenka vásárlását igazoló számlán szereplő összegnek a 100 %-a, de maximum 60 000 Ft,
- b) az (1) bekezdés b) pontja szerinti esetben a mosható nadrágpelenka vásárlását igazoló számlán szereplő összegnek a 80 %-a, de maximum 40 000 Ft,
- c) az (1) bekezdés c)-e) pontjai szerinti esetekben a mosható nadrágpelenka vásárlását igazoló számlán szereplő összegnek a 60 %-a, de maximum 30 000 Ft.

A mosható nadrágpelenka támogatás megállapítása iránti kérelem a támogatással érintett gyermek második életévének betöltéséig nyújtható be.

A 2022. évben nem nyújtottak be mosható nadrágpelenka támogatás iránti kérelmet.

II. 2. 6. Iskolakezdési támogatás

Iskolakezdési támogatásra jogosult a kérelmező, ha alapfokú oktatásban, vagy a 18. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató gyermeket nevel és

- a) egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének (28 500 Ft) 565 %-át (161 025 Ft), vagy
- b) nem egyedülálló, és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 500 %-át (142 500 Ft).

Iskolakezdési támogatásra jogosult a 18. életévét betöltött és a 23. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató kérelmező, amennyiben a családjában, vagy a kérelmezőt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a fentiekben leírt jövedelemhatárokat. Az iskolakezdési támogatás összege gyermekenként évente 15 000 Ft. Az iskolakezdési támogatás megállapítása iránti kérelem a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól kezdődően a következő tanítási év szeptember 30. napjáig nyújtható be.

A 2022. évben 43 gyermek esetében került a kérelmezők részére gyermekenként 15 000 Ft iskolakezdési támogatás megállapításra.

II. 2. 7. Jó tanulók szociális támogatása

Jó tanulók szociális támogatására jogosult az alapfokú oktatásban tanulmányokat folytató és az általános iskola második évfolyamát sikeresen elvégző tanuló, valamint a 18. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató tanuló, ha a kérelem benyújtását közvetlenül megelőző tanév tantárgyi átlaga 4,50 vagy a fölött van, és

a) egyedülálló szülő neveli és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének (28 500 Ft) 565 %-át (161 025 Ft), vagy

b) nem egyedülálló szülő neveli és a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a szociális vetítési alap összegének 500 %-át (142 500 Ft).

Jó tanulók szociális támogatására jogosult a 18. életévét betöltött és a 23. életévét be nem töltött nappali oktatás munkarendje szerint középfokú oktatásban tanulmányokat folytató kérelmező, amennyiben a családjában, vagy a kérelmezőt gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a fentiekben leírt jövedelemhatárokat.

A 18. életévét be nem töltött tanuló esetén a törvényes képviselő jogosult a kérelem benyújtására és az ösztöndíj a kérelmező részére kerül folyósításra. A támogatás havi összege tanulónként 15 000 Ft. A támogatást a tanítási év első tanítási napja szerinti hónap első napjától a tanév utolsó tanítási napja szerinti hónap utolsó napjáig kell folyósítani. A támogatás megállapítása iránti kérelem évente a tanítási év utolsó tanítási napját követő naptól a következő tanítási év szeptember 30. napjáig nyújtható be.

2022. január 1. és 2022. augusztus 31. között 11 fő gyermek, 2022. szeptember 1. és 2022. december 31. között 19 fő gyermek részére került megállapításra jó tanulók szociális támogatása 15000 Ft/hó összegben.

II. 2.8. Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer

Az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára a felsőoktatásban való részvétel támogatására létrehozott ösztöndíjrendszer a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer. Ennek a lebonyolítását elsődlegesen a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet), valamint a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szabályozza. Az Ösztöndíjrendszer a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok számára kívánja elérhetővé tenni a felsőoktatásban való részvételt.

Az önkormányzatoknak az Ösztöndíjrendszerben való részvétel önkéntes. A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a 83/2021. (IX.30.) Kt. számú

határozatával döntött a Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer 2022. évi fordulójához történő csatlakozásáról. Az önkormányzat által folyósított ösztöndíj havi összege 20 000 Ft összegben került megállapításra.

A Bursa Hungarica Ösztöndíjban a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) 18. § (2) bekezdése alapján kizárólag a települési önkormányzat területén állandó lakóhellyel rendelkező hátrányos szociális helyzetű:

- felsőoktatási hallgatók jelentkezhetnek, akik felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos), alapfokozatot és szakképzettséget eredményező alapképzésben, mesterfokozatot és szakképzettséget eredményező mesterképzésben, osztatlan képzésben vagy felsőfokú, illetve felsőoktatási szakképzésben folytatják tanulmányaikat. („A” típusú pályázat)
- 2021/2022. tanévben utolsó éves, érettségi előtt álló középiskolások, valamint felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe felvételt még nem nyert, érettségizettek jelentkezhetnek. („B” típusú pályázat)

A pályázat kiírását követően a pályázatok benyújtási határideje 2022. november 03. napja, a pályázatok elbírálásának határideje 2022. december 05. napja és a pályázati eredmény, összesített adatok közzétételének napja 2022. december 06. volt. Határidőre összesen 7 db „A” típusú pályázatot nyújtottak be, „B” típusú pályázat nem érkezett.

A Népjóléti, Oktatási, Kulturális, és Sport Bizottság a 211/2022. (XII.5.) NOKSB határozattal döntött a 2023. évi fordulóra vonatkozóan a beérkezett Bursa Hungarica ösztöndíjpályázatokról. A nappali munkarend szerint felsőoktatási tanulmányokat folytatók számára (A típus) 10 hónapra, az érettségi előtt álló középiskolások részére (B típus) 3x10 hónapra vonatkozóan havi 20.000 Ft összegű ösztöndíj megállapítása lehetséges.

A 2023. évi pályázati fordulóban 5 fő „A” típusú pályázót részesített és részesít ösztöndíjban az önkormányzat 10 hónapon keresztül, valamint 2 fő „A” típusú pályázót elutasított jövedelemhatár túllépése miatt.

II. 3. Gyermekétkeztetés

A Gyvt. 18. § (1a) bekezdése értelmében a települési önkormányzat vagy a fenntartó a Gyvt-ben meghatározott módon, természetbeni ellátásként biztosítja a gyermekétkeztetést, amely a Gyvt. 21. §-a alapján intézményi gyermekétkeztetésre és szünidei gyermekétkeztetésre terjed ki.

II. 3. 1. Intézményi gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/A. § (1)-(2) bekezdései, a (3) bekezdés a) pontja és a (6) bekezdés alapján – ha a szülő, törvényes képviselő eltérően nem rendelkezik, az intézményi gyermekétkeztetés keretében a nem bentlakásos intézmények közül a települési önkormányzat

- az általa fenntartott bölcsődében, mini bölcsődében a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek részére az ellátási napokon reggeli főétkezést, déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,
- az általa fenntartott óvodában a gyermekek számára az óvodai nevelési napokon déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést,
- a közigazgatási területén a tankerületi központ, illetve a szakképzési centrum (a továbbiakban együtt: köznevelési fenntartó) részeként működő nevelési-oktatási intézményben, illetve szakképző intézményben a tanulók számára az iskolai tanítási napokon déli meleg főétkezést, valamint tízórai és uzsonna formájában két kísétkezést biztosít. Intézményi gyermekétkeztetésben részesülhet az iskolában az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe. Az étkezések közül az ebéd külön is igényelhető.

A Gyvt. 21/A. § (4)-(6) bekezdései alapján a bentlakásos intézmények közül a települési önkormányzat a közigazgatási területén a fővárosi önkormányzat saját tulajdonában álló ingatlanban működő nevelési-oktatási intézmények kivételével a köznevelési fenntartó által fenntartott kollégiumban elhelyezett gyermekek részére az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon a reggeli és vacsora főétkezést, és az óvodai nevelési napokon és az iskolai tanítási napokon kívül a reggeli, ebéd és vacsora főétkezéseket, valamint a tízórai és uzsonna kísétkezéseket biztosít.

Az ingyenes és a kedvezményes gyermekétkeztetésre jogosultak körét a Gyvt. 21/B. §-a határozza meg. A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat intézményeiben a 2022. évben az ingyenes és a kedvezményes gyermekétkeztetést biztosító intézmények, továbbá az igénybevevők száma a következőképpen alakult:

Intézmény	Ingyenesen étkezők (fő/1 félév)	Kedvezményesen étkezők (fő/1. félév)	Ingyenesen étkezők (fő/2. félév)	Kedvezményesen étkezők (fő/2. félév)
Egyesített Bölcsőde		-		-
Brunszvik Teréz Budavári Óvodák	218	-	225	-
Általános iskolák	16	214	17	193
Középiskolák	1	240	2	283

A gyermekétkeztetés nyújtásának módját az intézmények vonatkozásában az alábbi táblázat szemlélteti:

Intézmény	Gyermekétkeztetés módja
Egyesített Bölcsőde	saját konyha
Brunszvik Teréz Budavári Óvodák	vásárolt ételmezés
Általános iskolák	vásárolt ételmezés
Középiskolák	vásárolt ételmezés

II. 3. 2. Szünidei gyermekétkeztetés

A Gyvt. 21/C. §-a alapján a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést

- a) a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja, és
- b) az a) pontban foglalt gyermekeken kívül további gyermekek, így különösen a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek részére ingyenesen biztosíthatja.

Az a) pont szerinti esetben a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést

1. a bölcsődében, mini bölcsődében bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben részesülő gyermekek számára a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény és az óvoda zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon,
2. az előző pont alá nem tartozó gyermekek számára
 - a nyári szünetben legalább 43 munkanapon, legfeljebb a nyári szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon,
 - az őszi, téli és tavaszi szünetben a tanév rendjéhez igazodóan szünetenként az adott tanítási szünet időtartamára eső valamennyi munkanapon

köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani.

A szünidei gyermekétkeztetés igénybevétele a 2022. évben az alábbiak szerint valósult meg:

- téli szünetben 1 gyermek
- tavaszi szünetben 2 gyermek
- nyári szünetben 3 gyermek
- őszi szünetben 1 gyermek

vette igénybe az étkezést.

Nyári napközis tábor

Az I. kerületben élő, illetve I. kerületi köznevelési intézményekben tanuló, iskoláskorú (6-14 éves) gyermekek részére 8 héten keresztül kulturált körülmények között szeretné az önkormányzat a gondtalan és tartalmas vakációt biztosítani. A tábor helye: Lisznyai utcai Általános Iskola - 1016 Budapest, Lisznyai u. 40-42. szám alatt volt. A táboroztatás időpontja: 2022. június 27 – 2022. augusztus 19. között időszak. A tábor összlétszáma 100 fős, de a heti turnusok változó létszámmal működtek. Átlagosan 50 – 60 gyermek vett részt a turnusokban. A 8 hétig tartó nyári tábort 2 táborvezető szervezte meg, megosztva és 10 gyermekre jutott egy kísérő tanár. A programokat az időjáráshoz tervezték és igazították, jó idő esetében főleg szabadtéri programokat szerveztek, állatkerti látogatás, strandolás, vadaspark látogatás, futóverseny, számháború, rossz idő esetében kézműves foglalkozásokat tartottak, filmeket néztek.

III. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

A Gyvt. 29. § (1)-(2) bekezdései alapján, a fenntartó önkormányzat a személyes gondoskodást nyújtó ellátások (a továbbiakban: személyes gondoskodás) formáiról, azok igénybevételéről, valamint a fizetendő térítési díjról rendeletet alkot. Ha törvény másként nem rendelkezik, a fenntartó önkormányzat rendeletben szabályozza

- a) az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodás formáit,
- b) az önkormányzat által biztosított ellátás igénybevételére irányuló kérelem benyújtásának módját és a kérelem elbírálásának szempontjait,
- c) az intézményvezető hatáskörében – külön eljárás nélkül – biztosítható ellátásokat,
- d) az ellátás megszűnésének eseteit és módjait,
- e) a fizetendő térítési díjak mértékét, csökkentésének és elengedésének eseteit, módjait.

Budapest I. kerületében a személyes gondoskodás a Gyvt., a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szoc. tv.), a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SZCSM rendelet (a továbbiakban: SZCSM rendelet), a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet), valamint a Rendelet szabályai alapján a következőképpen valósul meg:

III. 1. Gyermekjóléti szolgáltatás biztosításának módja, működésének tapasztalata

A Gyvt. szabályozza gyermekjóléti szolgáltatásokat és az ellátások rendszerét. A törvény tartalmazza az ellátásokra vonatkozóan alapvető szabályokat, ellátások formáit, és a működtetésre vonatkozó kötelezettségeket, amely során a gyermekek védelmének rendszerét négy fő kategóriába sorolja: pénzbeli és természetbeni ellátások, gyermekjóléti alapellátások, gyermekvédelmi szakellátások, hatósági intézkedések. A gyermekek és családok kiemelt támogatása érdekében eddigi alapszolgáltatási rendszer 2016. évtől átstrukturálódott. Az integrált szervezeti egységek gondoskodnak a családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatások együttes biztosításáról, amely során két új intézményi forma jött létre: a család- és gyermekjóléti szolgálat, valamint a család- és gyermekjóléti központ.

III.1.1. Család és gyermekjóléti szolgálat

A Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatási Központon (a továbbiakban: Szolgáltatási Központ) belül a Család és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a *gyermekjóléti alapellátás*, illetve a *szociális alapszolgáltatás* feladatait a Szoc. tv., az SZCSM rendelet, a Gyvt. és az NM rendelet alapján.

Komplex segítő tevékenységet végez, mely magában foglalja a tájékoztatást, az információadást, életvezetési és egyéb tanácsadást, segítő szolgáltatás nyújtását és közvetítését. Ezen felül a gyermekjóléti alapellátás olyan, a gyermek érdekeit védő speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, a családban történő nevelkedésének elősegítését. A munka az együttműködésen és családgondozáson alapuló, hatósági munkát megelőző tevékenység.

Jogi és pszichológiai segítséget nyújt szakemberek segítségével, és bár szervezetenként ezek a szolgáltatások a Család és Gyermekjóléti Központhoz tartoznak, az intézmények munkacsoportjai azonos telephelyen találhatóak. Amennyiben a segítő beszélgetés során kiderül, hogy az ügyfél alapellátásban kezelt problémája miatt jogi- és/vagy pszichológiai segítségnyújtást is igényel, az alapellátás igénybevétele mellett kapcsolatba kerül a Család és Gyermekjóléti Központtal is.

A Család és Gyermekjóléti Szolgálat és a Család és Gyermekjóléti Központ szoros munkakapcsolatban áll. A gyermekvédelmi eset súlyosságától függően, illetve hatósági intézkedés (védelembe vétel, ideiglenes elhelyezés, nevelésbe vétel) esetén a családsegítő és az esetmenedzser közösen dolgozik azon, hogy megszüntesse a gyermek veszélyeztetettségét.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, illetve a Család- és Gyermekjóléti Központ és a Közösségi Pszichiátriai ellátás közös épületben van, melynek ügyfélforgalma 2022-ben a következőképpen alakult:

Az Attila út 89. ügyfélforgalmi adatai 2019. és 2022. között

	Ügyfél	alkalom
2019	305	1318

2020	290	1002
2021	278	1399
2022	277	1343

Az ügyfelek jelentős része magasan képzett (több diplomával rendelkező, informatikus, tanár, művész, zenész, színész) és általában viszonylag jó anyagi körülmények között élő család. Ennek köszönhetően a kerületben a családok problémái nem kifejezetten anyagi jellegűek (igaz ez is megjelenik jelentős számban), hanem főként pszichés, mentális, párkapcsolati, illetve válási krízis vagy gyermekelhelyezési problémák köré szerveződnek. Növekszik a rossz pszichés és mentális állapotban lévő, kifejezetten idős (70+) ügyfelek száma. Minden kerületnek megvannak a speciális tulajdonságai, ennek fényében a munkatársainknak ezekre a problémakörökre kell leginkább felkészülniük, esetleges továbbképzéseken kell résztvenniük. Az esetek többségében a személyes találkozás elengedhetetlen, amelyek egy része az intézményben zajlik, másik része az ügyfelek otthonában családlátogatás formájában történik.

A családlátogatások száma a Család-és Gyermekjóléti Szolgálatnál 2022-ben 608 alkalom volt, amely jelentősen növekedett az előző évekhez képest. A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai nagy hangsúlyt fektetnek a családok otthonukban történő látogatására, legfőképp a gyermekekkel kapcsolatos ügyekben, hiszen a gyerekekkel a saját környezetükben a legmegfelelőbb találkozni és beszélgetni.

Fontos megemlíteni, hogy a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai komplex segítő tevékenységet végeznek, amely magába foglalja a tájékoztatást, az információadást, életvezetési és egyéb tanácsadást, segítő szolgáltatás nyújtását és közvetítését. Ezen felül a gyermekjóléti alapellátás a gyermek érdekeit védő, speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, a családban történő nevelkedésének elősegítését. Munkájuk az együttműködésen és családgondozáson alapul, hatósági munkát megelőző tevékenység.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat szolgáltatásainak igénybevétele **térítésmentes, és alapvetően önkéntes**, kivételt képeznek azok a gyermekvédelmi ügyek, melyeknél már hatósági intézkedés is történt (pl. védelembé vétel). Ilyenkor a családok számára az együttműködés kötelező, előírt.

Az alapellátásban a kapcsolatfelvétel módja 2020-2022. között:

Kapcsolatfelvétel módja			
	2020	2021	2022
Önkéntes	77	88	69

Lakossági jelzés	18	21	20
Jelzőrendszer	80	83	131
Gyámhatóság	17	27	19
Szociális és Intézménytámogatási Iroda	23	2	25
Összesen	215	221	264

A táblázatból látható, hogy az idei évtől jelentősen megnövekedett a jelzőrendszer által érkezett jelzések száma (telefon, email, személyes megkeresés).

Ez azt jelzi, hogy egyre jobban működik a jelzőrendszer. Egyre inkább tisztában vannak vele az intézmények, szakemberek és a kerületi lakosok, hogy hová tudnak fordulni, hogyha a családokkal, gyerekekkel, idősekkel, egyedülállókkal kapcsolatos problémákat tapasztalnak.

Az intézményünket önkéntesen felkereső ügyfelek száma ezzel szemben csökkent. Ez annak tudható be, hogy önkéntesen nem szívesen, vagy egyáltalán nem akarnak segítséget kérni.

Évek óta növekvő tendenciát mutat – és egyre súlyosabb – az esetek között a **pszichiátriai problémákkal** küzdők száma, akik nagyon sok esetben betegségtudattal és így egészségügyi ellátással sem rendelkeznek. A legfőbb cél az egészségügyi ellátásba való eljuttatás. Ezen ügyfelek segítésére szoros együttműködés van a közösségi pszichiátriai ellátással és a Gyámhivatallal „intenzív” családsegítést folytatva.

Gyermekvédelmi szempontból jelentős a száma azoknak az eseteknek, ahol a válási krízis miatt keresik fel az intézményt és kérnek hatékony segítséget a problémák megoldásában. Ilyen esetekben jogi segítség, családterápia, mediáció, felnőtt és gyermekpszichológusi szolgáltatás, illetve felügyelt kapcsolattartás (bíróági határozat megszületését követően) felajánlása történik az ügyfelek részére.

A családsegítés során a munkaformát - a problémától függően - az esetgazda az egyénnel, illetve a családdal közösen határozza meg, amely lehet szociális esetmunka, szociális csoportmunka, családterápia. A család- és gyermekjóléti szolgáltatás a családsegítő és az igénybe vevő személy vagy család közös munkafolyamata. Elsődleges feladata első találkozáskor a családsegítőknél a szükségletfelmérés, illetve a kiskorúak veszélyeztetettségének felmérése (első interjú). Ha az eset az első találkozással nem zárható le, akkor írásbeli együttműködési megállapodásra kerül sor, ami a megkötéstől számított

legfeljebb 6 hónapig érvényes, 6 hónap elteltével újra meghatározásra kerül a cél, illetve mérlegelésre kerül az eltelt időszak.

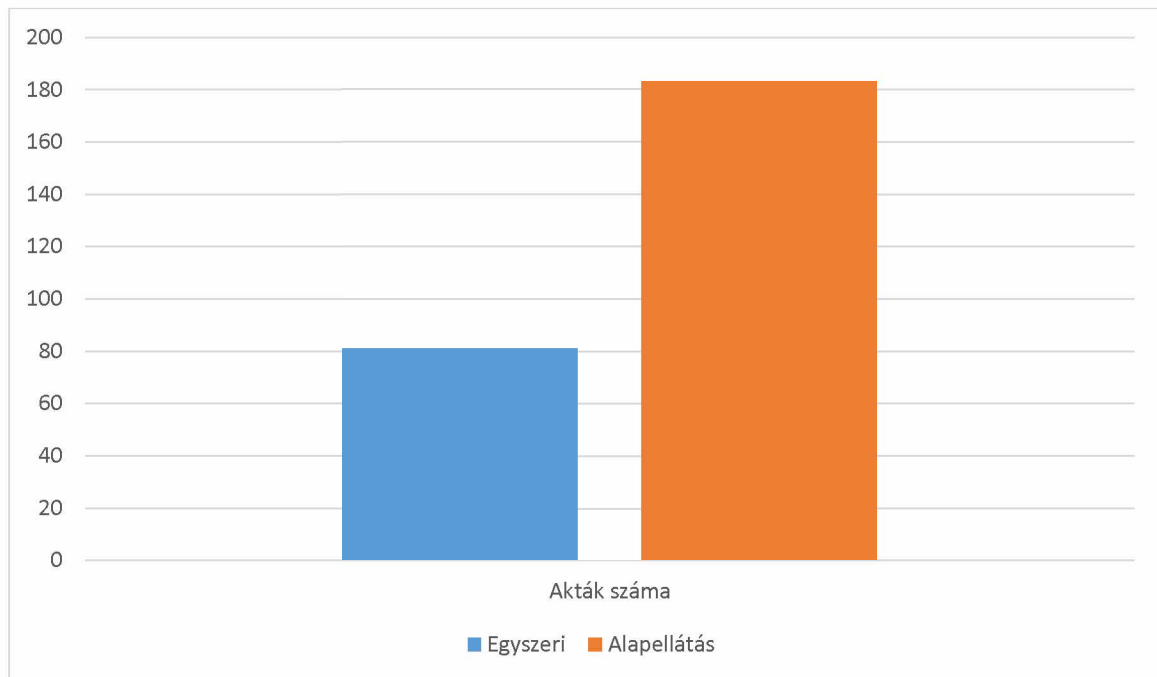
A gyermekekkel kapcsolatos adatokat az új GYVR rendszerben szükséges rögzíteni 2021. július 1 óta.

A kapcsolatfelvétel történhet a jelzőrendszeri tagokon keresztül is (Gyvt. 17. §), illetve bárki (pl. szomszéd, rokon) jelezhet, aki olyan személyt ismer, ahol életkorából adódóan, esetleg pszichés vagy egészségügyi okból nem képes saját ügyeiben eljárni, és problémái, veszélyhelyzete megoldásában családtagjaitól, hozzátartozóitól segítséget nem kap.

2022.01.01-2022.12.31-ig 264 családdal történt kapcsolatfelvétel és foglalkozás, amely 462 érintett főt jelent közvetve vagy közvetlenül (Zamárdi nyaraláson résztvevők és a karácsonyi támogatásra jelentkezők száma külön szerepel a beszámolóban).

2019	2020	2021	2022
285	215	221	264

Összehasonlítva az előző évekkel, a családok száma ismét növekedést mutat az előző két év járványügyi intézkedései után.

A 2022-es évben a 264 családból 81 esetben volt egyszeri tanácsadásra szükség és 183 esetben alapellátásban történt családsegítés. Az egyszeri tanácsadás egy, vagy két alkalmas találkozást

jelent, amikor az esetből nem lesz hosszabb folyamat. Az alapellátásba vétel hónapokat vagy akár éveket jelenthet a családsegítésben, attól függően milyen jellegű a felszínre került probléma.

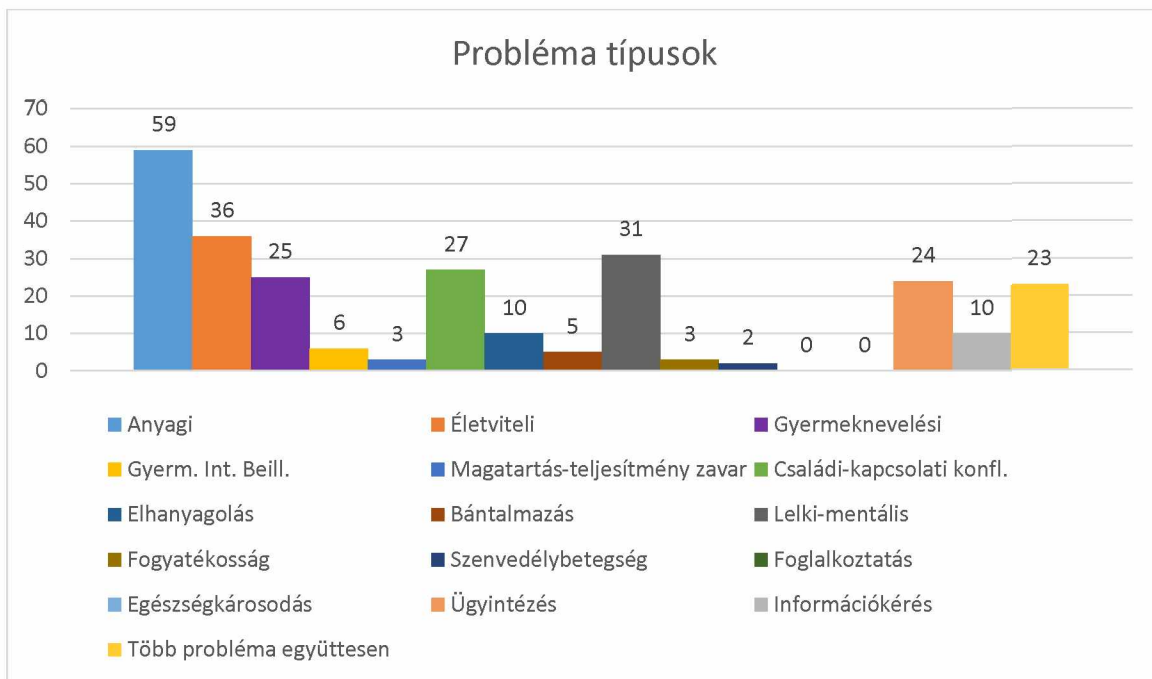

A 2022. évben 128 db eset került lezárásra és 136 db eset maradt aktív. Az esetek egy része akár éveket ölel át, így mind az aktív, mind a lezárt esetek egy része nem a 2022-es évben indult.

4122 db intézkedés történt 2022. évben, amely magába foglalja a családokkal kapcsolatos összes tevékenységet (levelek, e-mail-ek, családlátogatás, környezettanulmány stb.)

Egy hónapban átlagosan egy családdal 3 alkalommal van szükség személyes találkozásra, természetesen ez a folyamat elején mindig sűrűbb és fokozatosan csökken. Egy családsegítő kollégához 25 család tartozhat maximum, ez a szám átlagosan 15-20 család az intézményben.

Az alapellátásban az esetek probléma típus szerint felosztása (elsődleges hozott probléma) :

Probléma típusok			
	2020	2021	2022
Anyagi	60	42	59
Életviteli	5	15	36
Gyermeknevelési	15	25	25
Gy. Int. Beill.	0	8	6
Magatartás-zavar, teljesítményzavar	0	2	3
Családi-kapcsolati konfl.	28	26	27
Elhanyagolás	0	7	10
Bántalmazás	3	10	5
Lelki-mentális	31	29	31
Fogyatékoság	0	2	3
Szenvedélybetegség	0	1	2

Foglalkoztatás	4	3	0
Egészségkárosodás	3	0	0
Ügyintézés	25	29	24
Információkérés	18	22	10
Több probléma együttesen	23	0	23
Összesen:	215	221	264

Az elmúlt évben növekedett az anyagi és az életviteli problémával küzdő családok száma, amelyet a háború miatt kialakult rezszi árak emelkedése okozott. Továbbra is megmaradt a nagy számú családi-kapcsolati konfliktus és a lelki-mentális, mint elsődleges probléma. Ezen típusú esetek jellemzően bonyolultabbak és hosszú családsegítést igényelnek. Az iskolai és óvodai segítőkön keresztül több elhanyagolásra szóló jelzés érkezik az intézményhez.

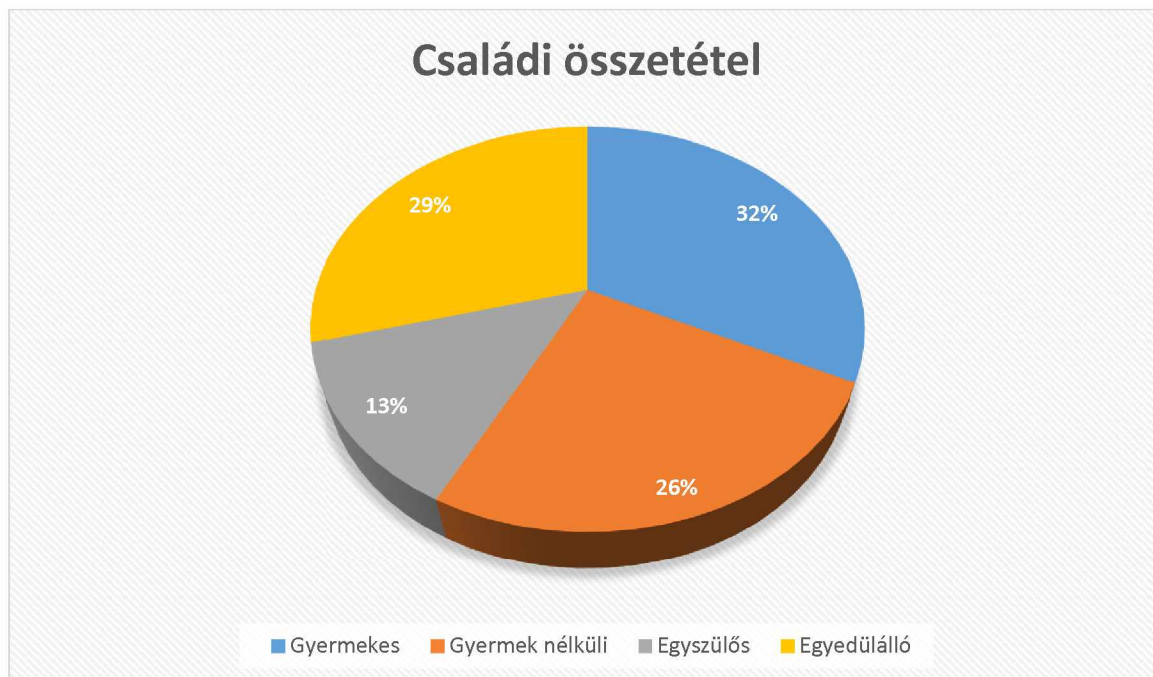
Ezekben a táblázatokban fontos kiemelni, hogy ezen mutatók kizárólag az *elsődlegesen hozott problémákat* jelenítik meg. A tapasztalataink azt mutatják, hogy túlnyomó többségben egy, akár szociális ügyintézással, vagy anyagi támogatás igénylésével induló folyamat során a segítő kapcsolat kialakításával, a bizalom elmélyülésével másodlagos problémaként merülnek fel generációk közötti konfliktusok, családtagok együttéléséből adódó ellentétek, konfliktusok, párkapcsolati és gyermeknevelési elakadások, kezeletlen pszichiátriai problémák.

Ennek következtében, egy egyszerűen induló családsegítési ügyből is akár éveken át tartó eset alakulhat ki.

Az anyagi problémák megoldásában első körben a kerületi támogatások igénybevétele lehet a segítség, így az önkormányzati rendeletben meghatározott támogatásokhoz való hozzájutás és a közvetítés az egyik legmeghatározóbb feladat a családsegítés folyamatában. Hosszabb távon más ellátások megigénylése és egyéb források bevonása lehet a megoldás (pl: fogyatékosági támogatás, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.)

Az igénybe vevő családok csoportosítása családi összetétel alapján 2022-ben:

Családi összetétel

Nagyjából egyenes arányban oszlik meg a gyermekes családok (egyszülős vagy házastársi kapcsolatban élők) és az egyedül élők aránya az intézményhez fordulók között. Az egyedül élő klienseknél sok esetben nagy problémát okoz a családi védőháló hiánya és az egyedüllét.

Összehasonlítás az előző évekkal:

Családi összetétel szerint			
	2020	2021	2022
Gyermekes család	79	48	85
Gyermek nélküli család	19	5	67
Egyszülős család	45	97	35
Egyedül élő	72	71	77
Összesen	215	221	264

Az idei évben a jelzőrendszer jobb működésének köszönhetően jóval több gyermekes családdal került az intézmény kapcsolatba. Az iskolai és óvodai segítők hathatós munkája által kerülnek a látótérbe ezek a gyermekes családok. A válások száma sajnos tapasztalatok szerint sok, így több szülő van aki egyedül marad a gyermeknevelés nehézségeivel. A válások során a

gyermekelhelyezéssel és láthatással kapcsolatos problémák a legmeghatározóbbak, ezekben az esetekben általában már gyámhivatali és bírósági eljárás is van folyamatban.

Családsegítés az Ukrajnából menekült családokkal:

2022-ben az intézmény három Ukrajnából, a háború elől elmenekült családdal folytatott családsegítői tevékenységet. Jellemzője a három családnak, hogy a család felnőtt férfi tagjai már jóval a háború kitörése előtt Magyarországon dolgoztak. A családok kerületi lakhatását egy esetben az egyik család magyarországi munkaadója, míg két esetben más-más keresztény szervezet támogatta.

Mindkét lakhatási támogatási forma teljesen térítésmentesen állt a családok részére. Az intézmény által a családoknak biztosított támogatások a következők voltak:

1. **Élelmiszer-adományok:** Anna csomagok, tartós élelmiszercsomag, Bake my day pékáru adományok.
2. **Tárgyi adományok:** ruházat, lábbeli, babakocsi.
3. **Ügyintézésben való segítségnyújtás:** Két esetben Települési támogatás, rendkívüli gyermekvédelmi támogatás beadásában való segítségnyújtás - egy esetben azért nem élt ezzel a családdal, mert félték, hogy kiderül, hogy az apának nincs bejelentett munkahelye. Egy esetben óvodai és iskolai beiratkozásban való segítségnyújtás.
Két esetben orvosi/egészségügyi szolgáltatások igénybevételében segítségnyújtás.

Az intézmény segítséget nyújtott a Roma Versitas Alapítvány Kárpátaljai roma menekültekkel foglalkozó kutatás adatfelvételében is.

Speciális szolgáltatások:

A Szoc. tv. 64. § 4. () pontja alapján nyújtott tevékenységek:

Adósságkezelési tanácsadás

Mivel az utóbbi időben lecsökkent az adósságkezelési tanácsadást és az álláskeresői tanácsadást igénybe vevők száma, ezért ezeket a feladatokat már nem kijelölt koordinátorok végzik, hanem minden családsegítő végez ilyen feladatokat, amennyiben felmerül ennek igénye.

Az adósságkezelés célja, hogy a kerület adósságokat felhalmozott lakosait segítse díjhátralékuk csökkentésében és – lehetőség szerint – azok megszüntetésében. Az

adósságkezelési tanácsadás lényegében egy „együtt gondolkodási” folyamat az ügyféllel, annak érdekében, hogy miként lehetséges az adósságot minimális mértékűre csökkenteni a lehetséges erőforrások (pl. család meglévő jövedelme, természetes támaszok – rokonok, ismerősök – segítsége, rendszeres, de nélkülözhető kiadások csökkentése, az adósság jogosultjai – közművek, energiaszolgáltatók, társasházak által nyújtott kedvezmények (kamatelengedés, részletfizetési lehetőség), stb.) maximális felhasználásával. Az adósságkezelési támogatás elsősorban azoknak az adós háztartásoknak jelent segítséget, amelyek rendelkeznek bizonyos mértékű fizetőképességgel és a kapott támogatással az adósságuk rendezhető.

A tanácsadás során kétféle anyagi támogatás elérésében tudja az intézmény segíteni az ügyfeleit:

- Önkormányzati adósságcsökkentési támogatás, amely minden típusú hátralékra igényelhető
- Hálózat Alapítvány által nyújtott hátralékiegyenlítő támogatás, ami csak a víz-csatorna-szemét díj, valamint a távfűtés díjára terjed ki, illetve felmondott bérleti jogviszony esetén krízistámogatást az elmaradt bérleti díj rendezésére.

Ezekon felül természetesen felmérésre kerül, hogy milyen önkormányzati, illetve alapítványi, kormányzati támogatásokra jogosult még a család, amelyek a mindennapi megélhetést könnyíthetik meg számukra vagy az önrész fizetésében tud segítséget nyújtani. (Katolikus Karitás, Nyugodt Szív Alapítvány).

Önkormányzati adósságcsökkentési támogatás:

A 2022-es évben 2 db adósságcsökkentési támogatás iránti kérelem került továbbításra az Önkormányzat felé. Mindkettő pozitív elbírálásban részesült, illetve a családok is együttműködők voltak, sikeres volt az adósságkezelés. Ennek a fajta támogatásnak az igénybevételéhez előzetes 3 hónapos együttműködésre van szükség és a hátralék teljes kifizetéséig a családdal együtt dolgozunk, illetve utánkövetés is szükséges az együttműködés lezárásához.

A Hálózat Alapítvány támogatása:

Az utóbbi években nagy mértékben lecsökkent a Hálózat Alapítványhoz benyújtható kérelmek száma, mivel szigorodtak az igénybevétel feltételei. A Hálózat Alapítványhoz 2022. január 1. és 2022. december 31. között 2 támogatási kérelem került benyújtásra, amelyből mindkettő hátralékkiegyenlítő támogatás volt.

Adományok szervezése

Visszatekintve a 2021. évre, a koronavírus okozta járvány következtében kialakult gazdasági nehézségek még jobban felerősítették a már eddig is nehéz szociális és megélhetési nehézségekkel küzdő ügyfelek számát. A számos korlátozó intézkedés közepette sikerült az Intézménynek egy több lábon álló adományozási akciót megvalósítani, a kerületben lakók rászorulóinak számára, amelyet a 2022. évben is volt lehetőség tovább folytatni. Az adományok kezelésénél az Intézmény az adatkezelési szabályokat betartva a GDPR 6. cikk 1. szerinti jár el. Az adományozásban résztvevő ügyfelekkel hozzájárulási nyilatkozat került kitöltésre az adatbiztonság érdekében. Az adományok elosztásánál fontos feltétel, hogy a segítséget kérő ügyfél kapcsolatban álljon a Szolgáltatási Központtal, valamely szolgáltatását igénybe vegye (bármely telephelyen). Az adományok kiosztása célzottan az egyénre, családra irányulnak és az intenzív családsegítés részeként támogatja a rászorulókat. Minden esetben az adományok kiosztására a családsegítő szakmai TEAM-ben dolgozó szociális szakemberek tesznek javaslatot. Az adományok igénybevételének lehetőségéről minden esetben bevonják és tájékoztatják az érintett ügyfeleket. Az intézményben folyó adományozási tevékenységet az erre vonatkozó Adományozási Szabályzat határozza meg. Az adományok átvételénél az adomány átvételét, átadás-átvételi nyilatkozattal igazolja az ügyfél.

Az adományok mennyisége és az adományozás hatékonysága:

A karitatív szervezetekhez érkező adományok elosztása sajnos egyenletlen. A kiosztani kívánt élelmiszert minden esetben a karitatív szervezet osztásra előírányozott készlete határozza meg. Ügyfeleink egyéni szükségleteit néha ezek az adományok nem minden esetben tudják kielégíteni. Itt főként a speciális esetekre gondolok (cukorbetegség, étel allergia

figyelembevétel). Vannak hónapok, amelyek során nincs lehetőség adományok igénylésére. A karitatív szervezetek közül a Magyar Vöröskereszt és a Katolikus Karitászyújt segítséget azokban az esetekben ahol a hirtelen felmerülő krízis helyzetekben élelmiszer csomagra van szükség. Az adományok igénylése során az intézményben dolgozó koordinátor feladata az összes résztvevővel történő kapcsolattartás és a szállítás megszervezése. A karitatív szervezetek jelzik, hogy az adott adomány milyen célcsoportnak adható ki, pl. : csak családoknak, esetleg időseknek, menekülteknek.

Vöröskereszt:

- 152 db tartós élelmiszer csomag
- 20 db tisztítószer csomag
- 10 db baba-mama csomag került átadásra

Magyar Máltai Szeretetszolgálat:

- 10 alkalommal sikerült ügyfelek részére tárgyi adományokat begyűjtésében segítséget kérni(főként ágy, pelenka)

Katolikus Karitászy:

Katolikus KARITÁSZ gyermekes családokat támogató pelenka programjában egy családot támogattak.

„Támogass egy rászoruló, családot, karácsonykor!”

A 2022. év karácsonya előtt egy a kerületben működő cég kereste meg intézményünket, hogy a jelítség adományozáson keresztül szeretnének rászoruló családokat támogatni.

A Duna House Prime I. kerületi munkatársai által végzett adománygyűjtési program keretében 22 rászoruló családot, egyedül élő kerületi idős emberek karácsonyát tudta támogatni.

„Anna csomagok”:

Az intézmény közel 3 éve került kapcsolatba Annával, aki a Covid-járvány kitörése óta havi rendszerességgel segítette magánszemélyként és kerületi lakosként a rászoruló családokat,

időseket élelmiszer adományokkal. Mindig gondosan odafigyelve saját kezűleg állította össze adomány csomagjait, a speciális diétákra is tekintettel. A csomagok az intézmény szakembereinek javaslatára kerültek kiosztásra az arra rászorulóknak részére.

A 2022 évben összesen:

- **55 db tartós élelmiszer csomag került kiosztásra**

2022 augusztus hónapban az intézmény által szervezett gyermektáborokban résztvevő gyermekeket **Béla bácsi Cukrászdájában** látta vendégül egy fagyira vagy sütire.

Bake My Day

2022. májusától kezdődött a kapcsolat, kedd és péntek között az előző napról megmaradt pékárut hoznak el az intézmény munkatársai.

Az adományok az intézményben dolgozó szakemberek javaslata alapján, a Szolgáltatási Központtal együttműködő ügyfelek körében kerül kiosztásra, amelyet a családsegítő szolgálat asszisztensei osztanak szét.

Gyógyászati segédeszköz kölcsönzés 2022. évben:

Lehetőségekhez mérten gyógyászati segédeszközöket biztosít az intézmény a házi segítségnyújtásba kerülőknek, amíg sajátot be nem szereznek, illetve akkor, ha valakinek csak átmeneti időre van rá szüksége. 2022. év folyamán 2 db botot, 1 db háromlábú botot, 6 db járókeretet, 4 db WC széket, 10 db fürdető széket, volt lehetőség kölcsönözni térítésmentesen. A segédeszközöket az ellátottak vagy a hozzátartozók ajánlják fel, amennyiben már nincs szükségük rá, valamint juttatják el a Gondozási Központba, amelyeket eljuttatnak az arra rászorulóknak.

Klubok, csoportok

Kézműves foglalkozás

A 2022-es évben 6 alkalommal került sor az intézményben kézműves foglalkozás megtartására. Szülői felügyelettel már 6 éves kortól részt lehet venni a foglalkozásokon.

Időszakos rendezvények:

Családi Nap:

2022. május 28-án került megrendezésre az I. kerületi Családi Nap - Gyermeknap, amely alkalom kiváló lehetőség volt arra, hogy a kerület lakói jobban megismerjék a szolgáltatásokat, az intézményt és annak munkatársait. A Szolgáltatási Központ munkatársai a tevékenységeket különböző sátrakban mutatták be, egyszerű, játékos formában. A legkisebbeknek volt mesesarok, a nagyobb gyerekek pedig az "érzelemszabályozás" fogalmával ismerkedhettek meg, míg a felnőttek egy könnyű, informatív kérdőív kitöltésével érthették meg jobban, hogy mi is az a mediáció.

A közösségi pszichiátriai ellátás az egyik legtöbb félreértésre okot adó szolgáltatás az intézményben. A fentiekhez hasonlóan a közösségi ellátást végző kolléganők egy igen szórakoztató, ugyanakkor rendkívül érdekes kérdőívet készítettek, amelyből többek között kiderült az is, hogy ha valakinek pszichiátriai betegsége van, az nem feltétlenül gátja annak, hogy teljes értékű életet éljen. Sok ismert, híres színész, tudós, feltaláló esetében lehetett megtippelni, hogy azoknak milyen pszichiátriai problémáik voltak. Ezen kívül voltak még kézműves sátrak, valamint különböző vetélkedők.

A családi napon az intézményen kívül még képviseltette magát a GAMESZ a parkfenntartó részleg az elektromos autóival, a helyi polgárőrség egy nagy motorkerékpárral. A rendőrségnél ügyességi feladatként minél gyorsabban kellett lefutni egy adott távot, illetve a rohamrendőrök pajzsát és gumibotját az ott lévő rendőr jelenlétében ki lehetett próbálni. A tűzoltóság gépjárműveibe is be lehetett ülni, illetve a munkaruhákat felvenni. Minden programnak nagyon nagy sikere volt és magas volt a részvételi arány.

Karácsony:

A nagycsaládos karácsonyi ünnepség a Polgármesteri Hivatal aulájában került megrendezésre 2022. december 17-én, szombaton. Az intézményben összesen 50 család jelentkezett az ünnepségre, 211 fő amelyből 62 felnőtt és 149 gyermek. Az ünnepségen személyesen 22 család vett részt, amelyből 31 fő felnőtt és 75 fő gyermek volt jelen. 28 család intézményünkben vette át az utalványát. Ez 31 felnőtt és 74 gyermek volt.

Táboraink:

Horányi „humanitárius” tábor

2022. március 4. - március 11.

Az orosz invázió Ukrajna ellen menekült válságot indított, a Budavári Önkormányzat az eseményekre segítségként a kerületi intézményekkel és az itt élő lakosokkal összefogva gondolta át a lehetőségeket. Az egyeztetés nyomán, márciusban megnyitották az önkormányzat Horányi Árnyasliget táborát. A rövid időkorlátok ellenére, a GAMESZ munkatársainak emberfeletti munkájával sikerült megoldani a tábor téli üzemóra való átállítását. A tábor célja egy tranzit „menedékhely” létrehozása volt, ami gyors választ kívánt adni az ukrán menekültek nagy számban való megjelenésére. Ebben az értelemben egy „kapacitás” felajánlás történt, ahol a Fővárosi Önkormányzat végezte a táborba kerülő menekültek elosztását. A tábort Budapesttől egy órás autóúttal lehet elérni, ezért az ideérkezők egy-két hétig maradhattak volna. A megérkezést követően a szükségletek felmérése és egy magasabb ellátási szint elérése volt a cél. A térségben a Szigetmonostori polgármester illetve a Horányban élő lakosság is felajánlotta támogató segítségét. A tábor elindulása előtt a kerületben élők is nagy számban hozzájárultak tárgyi adományaikkal a táborba érkező menekültek megsegítéséhez.

A tábor 2022. március 4-én kezdte meg működését. A vezetést és koordinálását a Szolgáltatási Központ munkatársai végezték, az intézményvezető, 1 családsegítő, 1 gondozó és 1 önkéntes szervezte a munkát. Első körben 35 fő érkezett, (6 család). Az ide érkezők teljes ellátás keretében napi háromszori étkezést kaptak, amit a Budavári Önkormányzat biztosított. A táborba érkezők részére az orvosi ellátás megszervezésre került, illetve a környékről gyermekorvos vizsgálta meg a gyerekeket.

Zamárdi tábor I. turnus

2022. július 30. és augusztus 5. közötti időszakban, a Zamárdi családi tábor I. turnusában 22 család vett részt, összesen 40 fő felnőtt és 39 fő gyermek.

A 2021. évhez képest több nagycsaládos vett részt, akiknek a Zamárdi táborban való részvétel már szinte hagyományként hozzátartozik a nyaralásukhoz, a nyugodt pihenéshez.

A tábor minden napjára volt program tervezve, amelyekhez be tudtak csatlakozni a nyaraló családok. A programok közt volt madárijesztő készítés, virágcserep festetése, batikolás, családi vetélkedők, kavics festetés, esti mozizás, papírtányérból medúza készítés, puzzle kirakás.

Zamárdi tábor II. turnus:

2022. augusztus 15-től augusztus 22-ig

A 2022. év Zamárdi családi táborának 2. turnusában 100 fő kezdte meg nyári pihenését. A 22 család (45 fő felnőtt és 55 fő gyermek) nyaralt az önkormányzat Zamárdi táborhelyén. Az elmúlt évben is a táborozó családok gyorsan elfoglalták a szálláshelyeiket a tábor megnyitását követően. Ezen a héten is hasonló elfoglaltságokkal, programokkal családi vetélkedőkkel készültek az intézmény munkatársai. Csoportokat alakítottak a családok és mókásabbnál mókásabb feladatokon keresztül ismerkedhettek egymással. Nagy sikere volt az óriás láb akadályfutásnak, lepedőróplabdának, kéz láb ugróiskolának.

2022-es év sikerei és tapasztalatai

Nagy sikerrel működik továbbra is **ZERO WASTE** csoportunk

(<https://www.facebook.com/groups/307567417228015>), ahol a kerületi lakosok a számukra már nem használt tárgyukat hirdethetik meg. Jelenleg 3900 tagja van a csoportnak, amely folyamatosan növekszik.

III.1.2. Család és Gyermejjóléti Központ

A Szolgáltatási Központon, mint intézményen belül 2016. január 1-től kötelezővé vált a Család és Gyermejjóléti Központ létrehozása, amely új, speciális szolgáltatások bevezetését is jelentette a hatósági ügyekben felelős esetmenedzseri munka mellett. A család- és gyermejjóléti központ egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el, másrésztől speciális szolgáltatásokat nyújt (készenléti ügyelet, kapcsolattartási ügyelet, óvodai- iskolai szociális munka, kórházi szociális munka, szociális diagnózis), valamint speciális szakembereket biztosít (pl.: jogász, pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.), továbbá a család- és gyermejjóléti szolgálat szakmai munkáját is támogatja. Az észlelő- és jelzőrendszer fontos részét képezi a család- és gyermejjóléti központok által nyújtott készenléti szolgálat, amely egy állandóan hívható telefonszámon érhető el, és melynek célja a család- és gyermejjóléti központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő tájékoztatás, tanácsadás és segítségnyújtás biztosítása.

A Család és Gyermekjóléti Központ jelenlegi szolgáltatásai:

- Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekvédelmi tevékenységek
- Észlelő- és jelzőrendszeri koordináció
- Kapcsolattartási ügyelet
- Gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti szolgálat
- Bölcsődei, óvodai- és iskolai szociális munka
- Kórházi szociális munka
- Szociális diagnózis készítés
- Pszichológiai szolgáltatás
- Család- és párterápia, mediáció
- Jogi tanácsadás

Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekvédelmi tevékenységek

A hatósági intézkedésekhez kapcsolódó gyermekvédelmi tevékenységeket az esetmenedzserek végzik. A feladatukhoz tartozik, hogy amennyiben a gyermekjóléti szolgálat az alapellátás keretein belül nem tud megfelelő segítséget nyújtani egy családnak egy gyermek veszélyeztetettségének megelőzésében, az esetmenedzserrel közösen hatósági intézkedésre tett javaslatot fogalmaznak meg a gyámhatóság felé. A javaslatot a Gyermekjóléti Központ munkatársa küldi el a gyámhivatal részére. A javaslat lehet védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, illetve nevelésbe vétel. Az esetmenedzseri feladatok a gyermekek érdekeit védő speciális személyes szociális szolgáltatás, amelynek célja, hogy hozzájáruljon a kerületben élő gyermekek testi, lelki, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, a családban történő nevelkedésükhöz, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, további veszélyeztetettség megelőzéséhez, illetve a már családjából kiemelt gyermekek hazagondozásához. A hatósági intézkedés mentén végzett munkában szoros az együttműködés a Család-és Gyermekjóléti Központ, a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat, a Gyámhivatal és a jelzőrendszeri tagok között. Az esetmenedzseri tevékenységhez tartozik továbbá a családba fogadással családhoz került gyermekek és az utógondozás alatt álló gyermekek és családjaik nyomon követése és az ezzel kapcsolatos feladatok ellátása.

Az ideiglenes hatályú elhelyezés indulhat a gyermek/szülő kérelmére, a család- és gyermekjóléti szolgálat/központ, vagy más hatóság/intézmény/személy kezdeményezésére, illetve hivatalból a gyámhivatal intézkedésével, vagy más beutaló szerv, a rendőrség, az idegenrendészeti hatóság, a menekültügyi hatóság, az ügyészség, a bíróság, a büntetés

végrehajtási intézet parancsnoksága intézkedése alapján. A Gyermekjóléti Központ az ideiglenes hatályú elhelyezésre irányuló javaslata során vizsgálja, hogy van-e a gyermek nevelésére alkalmas, azt vállaló különélő szülő vagy más hozzátartozó, illetve személy. Amennyiben van, erre javaslatában felhívja a gyámhivatal figyelmét.

A Központ javaslatot tesz az alábbi esetekben:

- védelembe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére
- megelőző pártfogására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére
- ideiglenes hatályú elhelyezésére
- nevelésbe vételére, annak fenntartására, vagy megszüntetésére
- családba fogadására, annak fenntartására, vagy megszüntetésére
- családbafogadó gyám kirendelésére
- harmadik személynél történő elhelyezésének kezdeményezésére
- tankötelezettsége teljesítésének előmozdítására
- gondozási helyének megváltoztatására
- a gyermekek után járó családi pótlék természetbeni formában történő nyújtására

A tárgyévben az esetmenedzserek 14 db esetkonferencián vettek részt, minden esetben hatósági intézkedéssel érintett gyermek ügyében.

Hatóságilag érintett esetek 2022-ben

	Védelembe vétel (gyermek száma)	Utó-gondozás, szakellátásból kikerült	Ideiglenes hatállyal elhelyezett	Nevelésbe vett	Családba fogadás	Összesen
0-2 éves	0	0	0	0	0	0
3-5 éves	1	0	0	0	0	1
6-13 éves	11	0	1	3	2	17
14-17 éves	8	1	0	3	1	13
összesen	20	1	1	6	3	31

• Védelembe vétel

A Család- és Gyermekjóléti Központ 2022-ben védelembe vétel keretén belül összesen 20 fő veszélyeztetett gyermeket 12 családot érintve gondozott a kerületben, ebből veszélyeztetettség megszűnése miatt a védelembe vétel felülvizsgálatát követően 5 fő gyermek gondozása szűnt meg, 5 fő gyermek, 3 család esetében illetékesség hiányában esetátadás történt. Tárgy év végén 8 fő védelembe vett gyermeket tartott nyilván a Család-és Gyermekjóléti Központ, 5 családot érintve. A többi eset folyamatban lévő, jogerős határozattal még nem rendelkezik.

- **Családba fogadás**

2022-ben két esetben született javaslat családba fogadás fenntartására, egy esetben családba fogadás ügyében, de elrendelésére nem került sor.

- **Harmadik személynél történő elhelyezés**

2022-ben nem került sor ilyen intézkedésre.

- **Ideiglenes hatályú elhelyezés**

2022-ben egy ilyen eset volt, a hatósági intézkedést nem a kerületben rendelték el, de a gyermek az I. kerületben került elhelyezésre.

- **Nevelésbe vétel**

2022-es évben 6 fő nevelésbe vett gyermeket tart nyilván a Család-és Gyermekjóléti Központ, tárgy évben nevelésbe vételre nem került sor.

A gyermekes családokkal végzett hatósági gondozási folyamat szükségességét elsősorban a szülő és/vagy a gyermek(ek) felelőtlen magatartása, életvezetési problémák, a családi együttélés során jelentkező krízisek, élethelyzeti válságok, kapcsolati konfliktusok, következetlen nevelési módszerek alkalmazása teszi indokolttá

A Család-és Gyermekjóléti Központban a hatósági ügyekben érintett esetek száma 2017 és 2022 között:

Tevékenység	gyermek szám (fő)					
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Védelembe vétel	7	12	18	22	25	20
Ideiglenes hatályú elhelyezés	4	1	3	3	0	1
Nevelésbe vétel	1	3	3	3	7	6
Utógondozás	0	0	1	1	0	1
Családbafogadás	1	1	1	4	3	3
Gyermekek Átmeneti Otthonában való elhelyezés	3	1	0	0	1	1

Észlelő- és jelzőrendszeri koordináció

Jelzések számának alakulása 2022-ben

A 2022. évben növekedett a jelzések száma. Ennek elsődleges oka lehet, hogy a COVID járvány után, mindkét iskolai tanévben jelenléti oktatás folyt. A szakemberek személyes kapcsolattartás mellett az online kapcsolattartást is könnyebben meg tudták oldani, így a jelzőrendszer működtetése is könnyebb lett. A járványhelyzet után az új megoldások

megtartása mellett a személyes kapcsolattartásra is nagyobb hangsúlyt fektetett az intézmény. Az előző évekhez képest elmondható, hogy kerületünkben érzékelhető a változás a jelzésekkel kapcsolatban és az együttműködés erősödésében. Ez a pozitív változás a jelzési hajlandóság növekedésében, a jelzések szakmai megközelítésű tartalmi megfogalmazásában és a pontosabb adatközlésben is megnyilvánul.

2022. január 1-től 2022. december 31-ig **115 db** jelzés érkezett az intézménybe.

Ebből **83 db jelzés kiskorúakat érintő, míg 32 db felnőtt** korúakkal kapcsolatos.

A gyermekekkel kapcsolatos jelzések száma a tavalyi 70-ről 82-re, felnőtt lakossoknál ez a szám a tavalyihoz képest 21-ről 32-re változott. Látható, hogy a tavalyi számokhoz képest nagyobb arányban nőttek a jelzések mind a gyermekek mind a felnőttek körében.

A jelzőrendszeri tagok által küldött jelzések esetében kiemelendő, hogy az egészségügyi szolgáltatók (védőnői szolgálat, házi felnőtt orvos, házi gyermekorvos, kórház) esetében csökkentek a számok. Ebben az évben több időt fordított az intézmény arra, hogy a gyermekorvosokkal is kialakítsanak érdemleges kapcsolatot. Személyesen minden gyermekorvoshoz felkeresett az intézmény munkatársa, hogy a jelzőrendszerrel beszélgethessenek illetve a gyermekjóléti központ ingyenes szolgáltatásaira felhívják a figyelmüket.

Emelkedést mutat az iskolából érkezett jelzések száma a tavalyi évhez képest. 2022. év őszén a legtöbb iskolában jelzőrendszeri előadást tartottak, hogy a jelzések megküldésében támogassák az intézményeket. Az előadásokon az iskolai szociális segítők is részt vettek, hogy ezzel is közvetlenebb légkört alakítsanak ki. Az intézmény szeretné ezt minden tanévben megtartani, hogy frissüljenek az elhangzottak. A 2022-es évet érintő tanévekben végig jelenléti oktatás volt, ezért az igazolatlan órai hiányzások száma miatt több jelzés érkezett.

Az óvodai és bölcsődei jelzések száma a tavalyi évhez képest növekedést mutat. 2022-ben a bölcsődékben és az óvodákban is tartottak jelzőrendszeri előadást az ott dolgozóknak.

A tavalyi évhez viszonyítva közel azonos számokat mutat a rendőrségi jelzések száma. Az állampolgári bejelentések esetében csökkenés tapasztalható, viszont a felnőttekre érkezett jelzések száma ebben az évben is több volt, mint a tavalyi évben.

Az önkormányzattól érkezett jelzések száma a tavalyi évhez képest növekedést mutat. A gyermekek és a felnőttek tekintetében is.

Az alábbi táblázatban részletezésre került, hogy pontosan melyik észlelő- és jelzőrendszeri tag hány jelzést küldött 2022-ben:

	Észlelő- és jelzőrendszeri tag	Kiskorú	Felnőtt korú
1.	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: védőnői szolgálat	7	2

2	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: kórházi szociális munkás	2	1
3.	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: házi orvos	-	1
4	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: házi gyermekorvos	1	-
5.	Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ, gondozási központ, közösségi ellátás)	12	2
6.	Átmeneti gondozást biztosítók	1	-
7.	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtó intézmények: óvodák, bölcsőde	10	-
8.	Köznevelési intézmények, szakképző intézmények: iskolák	25	-
9.	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-
10.	Rendőrség	12	5
11.	Pedagógiai Szakszolgálat	-	-
12.	Ügyészség, bíróság	-	-
13.	Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	-	-
14.	Pártfogó felügyelői szolgálat	1	-
15.	Egyesületek, alapítványok, egyházi jogi személyek	-	1
16.	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek	-	-
17.	Állampolgárok, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezetek	8	12
18.	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	1	1
19.	Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	2	7
20.	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	1	-
21.	Munkaügyi hatóság	-	-
22.	Katasztrófavédelem	-	-
23.	Közüzemi szolgáltatók	-	-

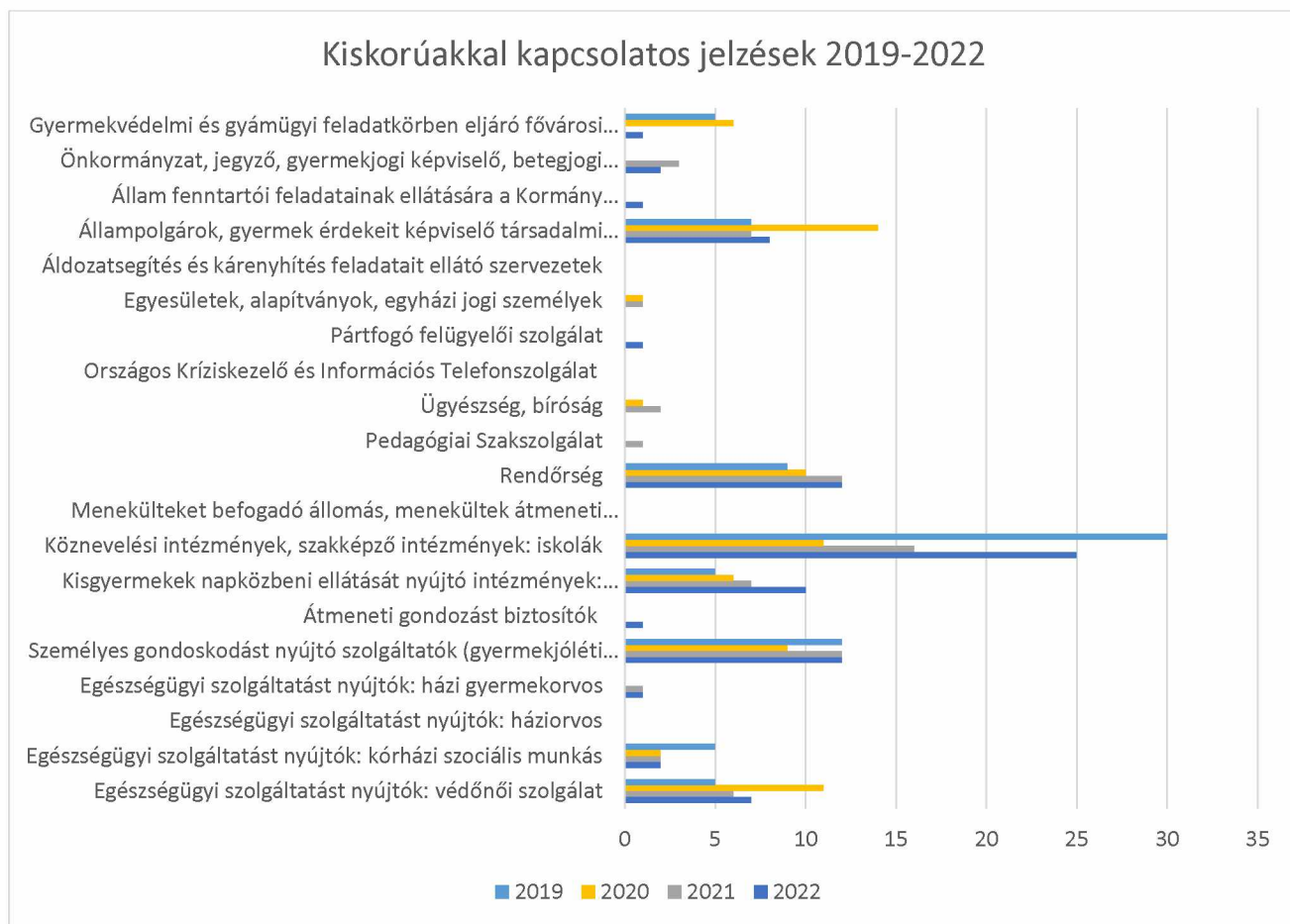
24.	Hivatásos gondnok	-	-
25.	Javítóintézet	-	-
26.	Büntetés-végrehajtás intézet, büntetés-végrehajtás pártfogó felügyelő	-	-
	Összes jelzésszám	83	32

Összehasonlításképpen az előző néhány év adatai:

	Észlelő- és jelzőrendszeri tag	2021		2020		2019	
		Kiskorú	Felnőtt korú	Kiskorú	Felnőtt korú	Kiskorú	Felnőtt korú
1.	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: védőnői szolgálat	6	2	11	1	5	2
2.	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: kórházi szociális munkás	2	-	2	1	5	1
3.	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: házi orvos	-	1	-	1	-	2
4.	Egészségügyi szolgáltatást nyújtók: házi gyermekorvos	1	-	-	-	-	-
5.	Személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók (gyermekjóléti szolgálat, gyermekjóléti központ, gondozási központ, közösségi ellátás)	12	4	9	4	12	2
6.	Átmeneti gondozást biztosítók	-	-	-	-	-	-
7.	Kisgyermek napközbeni ellátását nyújtó intézmények: óvodák, bölcsőde	7	-	6	-	5	-

8.	Köznevelési intézmények, szakképző intézmények: iskolák	16	-	11	-	30	-
9.	Menekülteket befogadó állomás, menekültek átmeneti szállása	-	-	-	-	-	-
10.	Rendőrség	12	4	10	6	9	7
11.	Pedagógiai Szakszolgálat	1	-	-	-	-	-
12.	Ügyészség, bíróság	2	-	1	-	-	-
13.	Országos Kríziskezelő és Információs Telefonszolgálat	-	-	-	-	-	-
14.	Pártfogó felügyelői szolgálat	-	-	-	-	-	-
15.	Egyesületek, alapítványok, egyházi jogi személyek	1	-	1	1	-	-
16.	Áldozatsegítés és kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek	-	-	-	-	-	-
17.	Állampolgárok, gyermek érdekeit képviselő társadalmi szervezetek	7	7	14	10	7	18
18.	Állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv	-	-	-	-	-	-
19.	Önkormányzat, jegyző, gyermekjogi képviselő, betegjogi képviselő	3	3	-	6	-	3

20	Gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörben eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal	-	-	6	1	5	1
21	Munkaügyi hatóság	-	-	-	-	-	-
22	Katasztrófavédelem	-	-	-	-	-	-
23	Közüzemi szolgáltatók	-	-	-	-	-	-
24	Hivatásos gondnok	-	-	-	-	-	-
25	Javítóintézet	-	-	-	-	-	-
26.	Büntetés-végrehajtás intézet, pártfogó felügyelő	-	-	-	-	-	-
	Összes jelzésszám	70	21	71	31	78	36

Szakmaközi megbeszélések 2022-ben:

Ebben az évben az összes szakmaközi megbeszélés személyesen került megtartásra. A 2022-es évben leginkább a jelzőrendszeri tagok együttműködése, javítása volt a cél.

1. **Szakmaközi megbeszélés a I. kerületi Védőnői Szolgálat munkatársaival**, melynek a Szolgálat és Központ ingyenes szolgáltatásainak ismertetése volt az egyik témája illetve a jelzőrendszer hatékonyabb működésének megvitatása. Közös esetek átbeszélésével zárták a megbeszélést.
2. **Szakmaközi megbeszélés az I. kerületi Védőnői Szolgálat és Brunsvik Teréz Budavári Óvodák munkatársaival**, melynek a témái a szakmai kompetenciák átbeszélése, a Budavári Óvodák és a Védőnői Szolgálat szerepe a jelzőrendszerben és az óvodai szociális segítő szerepe az óvodák életében.
3. **Szakmaközi megbeszélés I. kerületi Gyámhivatal és a KIMM (Kallódó Ifjúságot Mentő Misszió) munkatársaival**. Esetek mentén való beszélgetés, kinek mikor kellene jeleznie és hogyan lehet több szakember bevonásával, egy szenvedélybeteg édesanyával együttműködni.
4. **Szakmaközi megbeszélés a Magyar Máltai Szeretetszolgálat-Krisztinavárosi Hajléktalan Centrum munkatársaival**. Szorosabb együttműködés a Községi Pszichiátriai Ellátással. A kerületben lévő hajléktalan emberek gondjainak átbeszélése.
5. **Szakmaközi megbeszélés a GAMESZ munkatársaival**, közös ügyek mentén, milyen segítséget kaphatnak az ügyfelek.
6. **Szakmaközi megbeszélés a II. kerület Óvodai és iskolai szociális segítőik és az Erődtér utcai szociális munkásokkal**. Erődtér bemutatása, kortárssegítő-képzés átbeszélése, hogyan tudnánk bekapcsolódni, hasznosítani a tapasztalatokat.
7. **Szakmaközi megbeszélés az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ-Gyermekek Átmeneti Otthona munkatársaival**. Intézmény bemutatása, a gyermekek intézményi felvételének feltételei és közös esetek mentén beszélgetés.
8. **Szakmaközi megbeszélés a I. kerületi Pedagógiai Szakszolgálat munkatársaival**. A Pedagógiai Szakszolgálat bemutatása, hogyan zajlanak és milyen típusú vizsgálatok, gyermekvédelmi jelzőrendszerrel kapcsolatos kérdések és közös esetek megbeszélése, további együttműködési lehetőségek.

Esetkonferencia:

Az esetkonferenciák száma a tavalyi évhez képest 14-ről 9-re csökkent.

Kapcsolattartási ügyelet

2022-ben összesen 4 családnak biztosított az intézmény kapcsolattartást bírósági/gyámhivatali határozat alapján.

2022. februártól indult egy új anyai kapcsolattartás, melyet a Budapest Főváros Kormányhivatal határozata alapján, havi két alkalommal biztosítottunk az édesanya és lánya számára. Összesen két alkalommal, 2022. február és szeptember hónapban valósult meg a kapcsolattartás. Külföldi munkavállalás miatt az édesanya kérte a további kapcsolattartás felfüggesztését, mely jelenleg is tart.

A három folyamatosan kapcsolatot tartó család a következő volt:

- egy édesanya tartotta a kapcsolatot két fiú gyermekével havonta egyszeri szabályozott kapcsolattartással, összesen 11 alkalommal;

- egy édesanya 27 alkalommal találkozott itt kisfiával, két heti szabályozásban; ugyanezen kisfiúval nagyszülői kapcsolattartás is zajlik, mely 33 alkalommal valósult meg 2022-ben.

- egy kisfiú nagyszülői kapcsolattartása havi gyakorisággal valósul meg nálunk, összesen 12 alkalommal találkoztak.

Ennek alapján 2022. január 1-től 2022. december 31-ig összesen 84 alkalommal volt biztosítva találkozás 5 gyermeknek

- három édesanyával
- egy apai és
- egy anyai nagyszülő párral

bírósági/gyámhivatali határozat alapján az intézményi megállapodás szerint péntek délután 14 és 18 óra között, valamint szombatonként 9 és 11 óra között.

Ettől az iskolai nyári szünetben sikerült eltérni, hogy a nyári programok és nyaralások miatt, ha a gondozó szülők és a kapcsolattartásra jogosult szülők megállapodjanak új, másik időpontban a hét egy másik napján történő találkozásra.

A kapcsolattartásokról minden alkalommal készül dokumentáció:

- jelenléti ív, amelyet aláírnak a gondozó szülő és a kapcsolattartásra jogosult szülő/nagyszülők,

- valamint az intézmény munkatársai feljegyzést készítenek a kapcsolattartás alakulásáról, a történésekről, tapasztalataikról.

Jelzőrendszeri készenléti szolgálat

A jelzőrendszeri készenléti szolgálat célja a Család- és Gyermejjóléti Központ nyitvatartási idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő azonnali segítség, tanácsadás vagy tájékoztatás nyújtása.

A készenléti szolgálatot állandóan hívható telefonszám biztosításával kell megszervezni oly módon, hogy a készenlétben lévő munkatárs szakszerű segítséget tudjon nyújtani vagy segítséget tudjon mozgósítani.

A feladatot az intézmény munkatársai a 2012. évi I. törvény - a munka törvénykönyvéről 110. §-ában meghatározott, a készenlét szabályozása szerint, időszakos váltásban látják el.

Készenléti szolgálat esetében az intézmény nyitvatartási idején túl nyújt információs segítséget a telefonos készenléti szolgálat. A készenléti szolgálat egy alapvetően a munkaidőn kívül állandóan hívható, közismert telefonszám biztosításával kerül megszervezésre. A szolgáltatás nyújtása heti beosztású - hétfőtől hétfőig tartó - forgó rendszerben több kolléga által történik. A készenléti szolgálatot ellátó eszményvezető, vagy családsegítő az adott hét elején átveszi a készenléti mobiltelefont, illetve az információs és adminisztrációs füzetet, melyeket a következő hét elején visszaszolgáltat. Az információs és adminisztrációs füzet a szolgáltatáshoz nélkülözhetetlen, illetve a hasznos címeket, telefonszámokat, elérhetőségeket, adatokat tartalmazza, továbbá hívás esetén ebbe kerül rögzítésre a hívás ideje, az igénybe vevő adatai, a probléma és a segítő tevékenység rövid leírása. A szám nem ingyenesen hívható. Az intézményben nyolc kolléga - családsegítő, eszményvezetők és óvodai- iskolai szociális segítő - látja el ezt a feladatot.

Az idei évben növekedett azoknak a már meglévő klienseinknek a száma, akik krízishelyzetben igénybe vették ezt a szolgáltatást. Jellemző volt továbbra is, hogy az egész ország területéről kapott az intézmény hívásokat. Sürgős krízishelyzetben az illetékességi területen kívülről érkező hívóknak is segítenek információkkal, és az illetékes készenléti szolgálat telefonszámával. A kerületi lakosok 47 alkalommal vették igénybe ezt a szolgáltatást.

Bölcsődei, óvodai és iskolai szociális munka

2018. szeptember 1-től kötelező feladat minden Család-és Gyermejjóléti Központban és a kerülethez tartozó oktatási-nevelési intézményekben.

Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység célja és feladata aszociális munkamódszereinek és eszközeinek felhasználásával az óvodás- és iskoláskorúgyermekek,

tanulók sikereselőmenetelének támogatása, egészségfejlesztése,veszélyeztetettségének megelőzése, kialakult veszélyeztetettség megszüntetésében való közreműködés.

Ezen feladatok elvégzését az intézmény munkatársai az egyéni, csoportos és közösségi szociális munkával igyekeznek biztosítani. A szülő- és gyermek kliensek számára szolgálnak segítő beszélgetéssel, tanácsadással és szükség esetén továbbítják az esetet, ha az már a kompetenciahatáraikon, illetve feladatellátásukon túlmutat.

2022 októberében elkészült „Az óvodai és iskolai szociális segítő tevékenység módszertani útmutatója”, amely elméleti és gyakorlati segítséget nyújt a kötelező feladatok elvégzéséhez. Tartalmazza az óvodai- iskolai segítő tevékenység fogalmát, céljait, munkaformáit, személyi és tárgyi feltételeit. A közösségi, csoportos és egyéni segítő tevékenység folyamatát. Az együttműködési kereteket a saját teamben, az intézményben és az oktatási-nevelési intézményben. Kitér a kompetenciahatárokra és a dokumentációra.

Ebben az évben elkészült és megküldésre került - az új protokoll szabálya alapján- minden intézmény részére az éves szolgáltatási munkaterv, amely a következőket tartalmazza:

- a nevelési-oktatási intézmény nevét, címét, a segítő nevét, intézményét, elérhetőségét
- a nevelési-oktatási intézmény fő paramétereit, jellemzőit, speciális szolgáltatásait
- az igényelt foglalkozások, programok nevét, tervezett idejét
- egyéb intézményi programokat, amelyhez a segítő kapcsolódik

A 2022-es évben lévő két tanévben a gyermekek már teljes időben visszatértek a személyes, jelenléti oktatásra. Ebből kifolyólag sokkal több lehetőség nyílt arra, hogy az intézmény munkatársai felkeressék az iskolákat és prevenció, önismereti, anti-bullying csoportfoglalkozásokat tartsanak, amelyekre- a tapasztalatok alapján- óriási szükség volt a gyermekek és a pedagógusok részére is.

A kollégák visszajelzése alapján mind a gyermekek, mind a pedagógusok egyre rosszabb pszichés állapotban vannak. A pedagógusok között gyakoriak a konfliktusok, ellentétek, amelyekkel érdemben sem idejük, sem módjuk nincs foglalkozni. A gyermekek között sokkal nagyobb számban fordulnak elő mentális problémák: szorongás, depresszió, evészavarok, magatartászavar, és ennek következményeként falcolás, öngyilkossági kísérlet, bullying, droghasználat. Az iskolákban dolgozó segítő kollégák becslése alapján ez a gyerekek 20-25 %-át érinti közvetlenül, de természetesen hatással van az egész osztályok, évfolyamok működésére is. A gyermekeket ellátó rendszer telített, hosszú a várakozási idő, a szakemberek száma kevés, ezért gyakran előfordul, hogy nincs, aki érdemben foglalkozzon velük, akkor sem, ha jelzés alapján vagy önként felkeresik a gyermekpszichiátriákat. Ambuláns ellátás van, ami sajnos gyakran kevésnek bizonyul, hosszabb kivizsgálásra és kezelési lehetőségekre lenne szükség ezen gyerekek számára.

Az iskolák által visszaküldött szükségletfelmérések alapján is kirajzolódik, hogy a gyermekek között felerősödtek a fenti problémák előfordulásai.

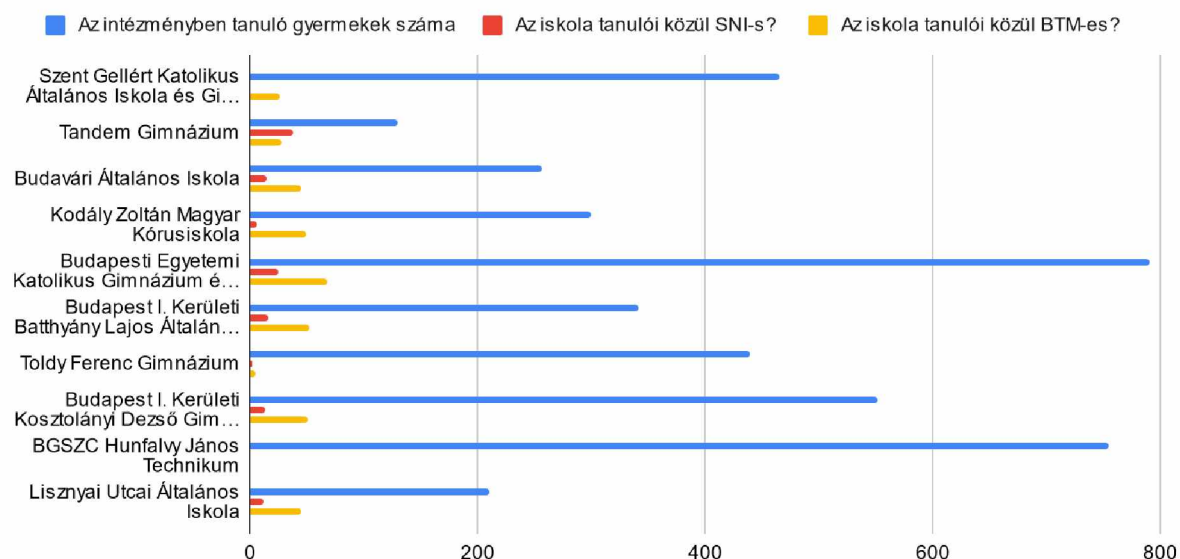
Minden év őszén az intézmény munkatársai végzik egy szükségletfelmérést az I. kerületi oktatási-nevelési intézményekben, hogy megtudják, a következő időszakban milyen témákban várják tőlük az együttműködést. Idén 10 db kerületi iskola, és a Brunszvik Teréz Budavári Óvodák minden tagintézménye töltötte ki a kérdőíveket.

Az iskolák által beküldött válaszok összesítése

A 10 db kitöltő oktatási intézményben összesen körülbelül 4 000 diák tanul- természetesen nagy szórással az iskolák között. Az itt tanuló gyermekek közül 824 fő I. kerületi.

A kitöltő intézmények diákjai közül SNI: 124 fő BTM: 366 fő.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt igénybe vevő tanuló nagyon minimális létszámban van vagy nincs az iskolákban.

Gyógypedagógus heti 10-30 órában van jelen – a sajátos nevelési igényű diákok ellátására.

Fejlesztőpedagógus 10-30 órában van az iskolákban, logopédus heti 5-6 órában.

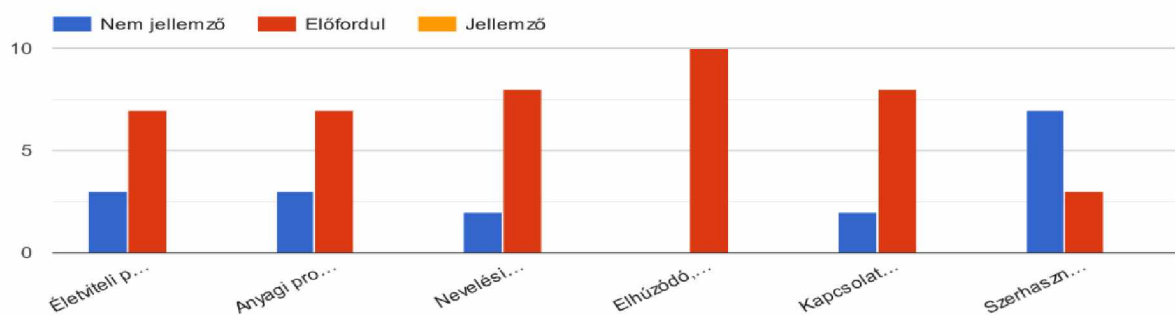
A jelzések száma az iskolák részéről: összesen 25 volt - igazolatlan hiányzás miatt 6.

Az iskolákban leginkább előforduló problémák:

- Magatartási problémák (pedagógussal való tiszteletlenség, társaival szembeni agresszió, iskolai szabályok figyelmen kívül hagyása)
- Mentális/pszichés problémák
- Elszigetelődés /kapcsolódási nehézségek
- Szorongás
- Magányosság

A szülőkkal kapcsolatos nehézségek, problémák:

Mennyire jellemzőek az Ön intézményében az alábbi állítások?

A három leggyakoribb problémának az iskolák az elhúzódo, krízisekkel nehezített válást, a kapcsolattartással összefüggő nehézségeket és a nevelési problémákat látják.

A szülőkkal való kapcsolattartás csak két intézményben nehezebb a visszajelzések alapján.

A következő szolgáltatásokra van igénye az iskoláknak leginkább, amelyekben részt tudnak venni az iskolai szociális segítők:

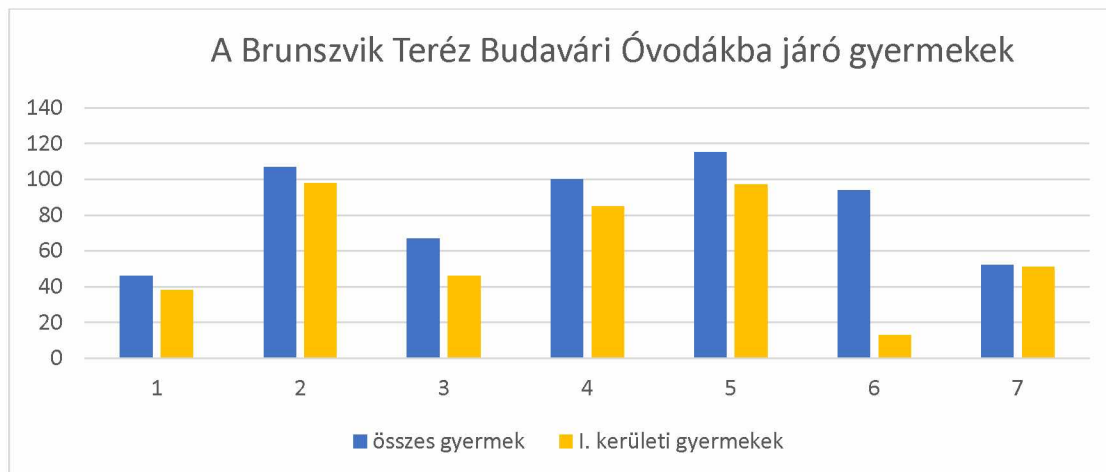
- konzultáció
- krízisintervenció
- mentálhigiénés team létrehozása
- kapcsolattartás szociális intézményekkel
- esetjelzés
- információ
- segítő beszélgetés a gyermekkel

- iskolai konfliktusok kezelésében segítség
- csoportfoglalkozás
- prevenciós csoportok
- osztályközösségek, tanulók megfigyelése

Összességében elmondható, hogy az iskolai segítők jelenlétét lassan minden kerületi intézményben elfogadták, egyre gyakrabban kérnek segítséget tőlük azokban az esetekben, ahol a gyermekkel kapcsolatban szokatlan dolgot, nehézséget észlelnek, és ezek az esetek egyre inkább el is jutnak írásbeli jelzés formájában valamely gyermekjóléti intézményhez. Az intézmény munkatársai részt vesznek esetmegbeszélőkön, bevonják őket a szülőkonzultációkba, a pedagógusok megosztják dilemmáikat és kikérik a véleményüket. Több esetben koordinátorként, szervezőként, közvetítőként működnek a családsegítő, iskola, pedagógus, szülő, gyermekek között.

Az óvodák által beküldött válaszok összesítése

A beküldött válaszok alapján a 2022-es évben összesen 581 fő gyermek járt az óvodákba, és közülük 428 fő gyermek volt I. kerületi.

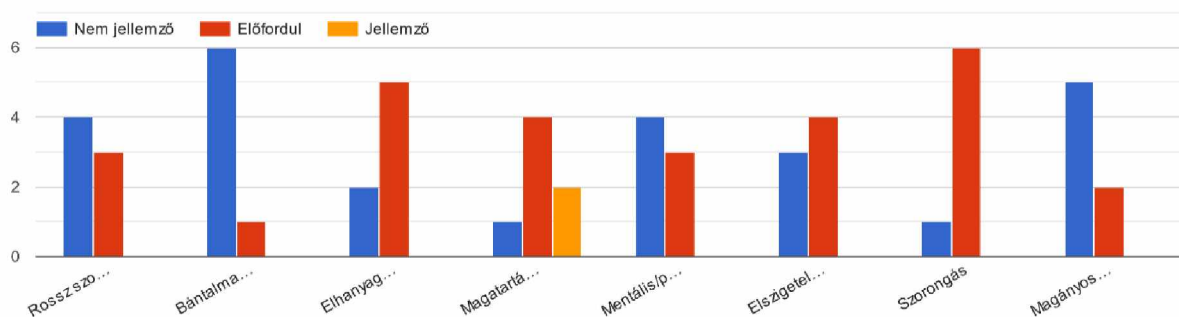
Az összes óvoda vonatkozásában

- gyógypedagógus 106 órában
- logopédus 98 órában
- fejlesztőpedagógus 40 órában állt rendelkezésre a gyermekek számára.

Összesen kilenc jelzés érkezett az óvodákból az intézménybe.

A kerületi óvodákban előforduló problémák közül leginkább a következőket jelölték meg:

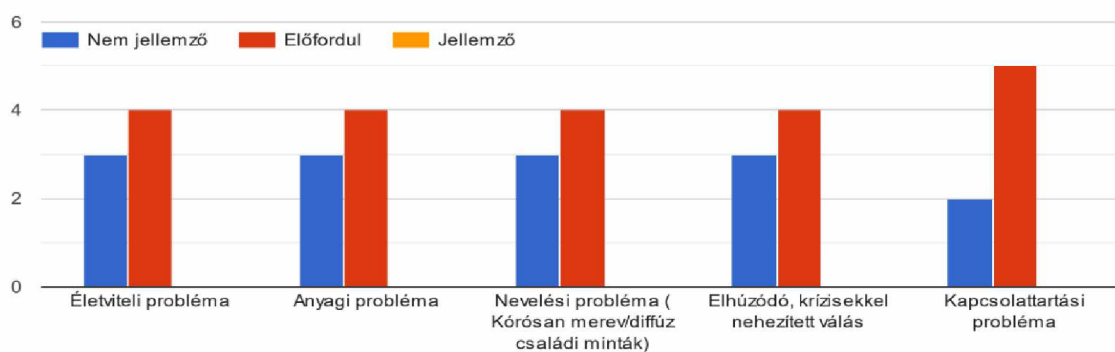
- magatartás problémák, ez minden óvodában előfordul (pedagógussal való tiszteletlenség, társaival szembeni agresszió, szabályok figyelmen kívül hagyása)
- elhanyagolás (Érzelmi vagy fizikai szükségletek ki nem elégítése, nem évszaknak megfelelő/elhanyagolt ruházat, kontroll nélküli digitális eszköz használat)
- szorongás, elszigetelődés - ennek a szintje kifejezetten emelkedett a tavalyi évhez képest

Nehézségként jelölték meg az óvodák a kapcsolattartást bizonyos esetekben a szülőkkel. Előfordulnak az elhúzódoó válaszok miatt nehézségek, gondot okozhatnak a különböző nevelési problémák, esetenként anyagi és életviteli problémák is.

Külön megemlézték a túlzottan megengedő nevelés, a „túlféltés” káros hatását is.

Mennyire jellemzőek az Ön intézményében az alábbi állítások?

A következő foglalkozások meglétét tartják fontosnak:

- tanácsadás szülőknek
- konzultáció a pedagógusokkal
- krízisintervenció biztosítása
- szülőcsoport
- konfliktuskezelés, mediáció biztosítása
- mentálhigiénés team létrehozása
- szülői értekezleten való részvétel
- kapcsolattartás egészségügyi, szociális intézményekkel
- óvodai csoportok, gyermekek megfigyelése pedagógusi felkérésre
- esetjelzés megfogalmazásának segítése
- információ nyújtása a szociális juttatásokról

A bölcsődei, óvodai, iskolai segítők beszámolóí oktatási-nevelési intézmények szerint

Bölcsődei és óvodai szociális segítő

A 2022-es évet illetően a személyes jelenlét mérvadó volt a kerületi bölcsődék és óvodák vonatkozásában. A szülők tájékoztatása minden intézményben megtörtént a felajánlott segítségi formákról, az igénybe vehető szolgáltatásokról, a bölcsődékben és óvodákban eltöltött ügyeleti időről, illetve az azon kívül történő kapcsolattartás módjairól.

Minden bölcsődében heti rendszerességgel volt jelen az intézmény munkatársa, továbbá mind az óvodák, mind a bölcsődék vonatkozásában részt vett szülői értekezleteken, valamint figyelemmel kísérte az új, bölcsődét megkezdő gyermekek beszoktatási folyamatát.

Egyre több alkalommal keresik fel a szociális segítőket az óvodapedagógusok a csoportjaikba járó gyermekekkel, családok gondjaival kapcsolatban, melyek között akadtak visszatérő ügyek is.

Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde:

Iskola utcai Bölcsőde:

- 7 db szóbeli jelzés
- 1 alkalommal delegálás a Központba
- jelzőrendszeres előadás megtartása
- 3 alkalommal egyéni segítő beszélgetés szülővel
- 13 alkalommal konzultáció a kisgyermeknevelőkkel, intézményvezetővel

Lovas úti Bölcsőde:

- 3 alkalommal részvétel szülői értekezleten

- jelzőrendszeres előadás megtartása
- 3 db szóbeli jelzés
- 2 alkalommal egyéni segítő beszélgetés szülővel, információnyújtás a szolgáltatásról
- 9 alkalommal konzultáció a kisgyermeknevelőkkel, intézményvezetővel

Tigris utcai Bölcsőde:

- 3 db szóbeli jelzés
- jelzőrendszeres előadás megtartása
- 1 alkalommal szülői értekezlet
- 1 alkalommal delegálás a Központba
- 1 alkalommal családlátogatás családsegítővel
- 2 alkalommal egyéni segítő beszélgetés szülővel
- 10 alkalommal konzultáció a kisgyermeknevelőkkel, intézményvezetővel

Brunszvik Teréz Budavári Óvodák:

A szükségletfelmérő kérdőíveket idén a Brunszvik Teréz Budavári Óvodák minden tagintézménye visszaküldte, segítve a szociális segítő munkáját, iránymutatást adva, hogy az elkövetkezendő időszakban milyen témákra kiterjedően várják az együttműködést.

Óvodai szociális segítő

Az óvodába járó gyermekek szülei és az óvodapedagógusok egyre nagyobb nyitottsággal keresték fel az óvodai szociális segítőt egyéni problémáikkal, a családi krízishelyzetekben és a személyközi konfliktushelyzetekben. Rendszeresen tartanak esetmegbeszéléseket az óvoda pszichológusaival, és néhány esetben megvalósult a team-munka, amikor jelen volt minden szakember, aki a gyermekkel kapcsolatban állt.

Megfigyelhető különbség volt tapasztalható az óvodák megkereséseiben, az esetekbe való bevonásokban. A Lovas úti óvodában tudott leginkább megvalósulni a szoros együttműködés, és kifejezett igény volt tapasztalható a közös gondolkodásra. Szintén jelentős fejlődés volt tapasztalható a Dísz téri óvodával és a Mészáros utcai óvodával való együttműködésben.

Az év első felében jelzőrendszeri tanácsadó kollégák a jelzések megtételének érdekében a kerület összes óvodájában jelzőrendszeri interaktív előadást tartottak.

A szülőkkel és az óvodapedagógusokkal történt segítő beszélgetések száma jelentősen növekedett. Az óvodapedagógusok visszajelzései alapján több esetben is pozitív változást figyeltek meg a gyermekeken a szülők kapcsolatának javulását követően.

A nehezített pandémiás időszak után ismét személyes jelenlét könnyítette meg az óvodai segítők munkáját, amely során egyre több a szóbeli megkeresés érkezett az óvodák és a szülők részéről.

Számokra lebontva a következő szolgáltatásokat nyújtotta az intézmény az óvodák részére:

szolgáltatás	alkalom
- egyéni segítő beszélgetés	45
- szülőkonzultáció	23
- fogadóórán részvétel	15
- teamen részvétel	85
- konzultáció óvodapszichológussal	16
- esetmegbeszélés	19
- konzultáció óvodapedagógussal	74

Iskolai szociális segítő (Petőfi Gimnázium, Szent Gellért Általános Iskola és Gimnázium, Batthyány Általános Iskola, Tandem Gimnázium)

A 2022-es év folyamán több pedagógus jelezte a szociális segítőnek, hogy a tanulók jelentős részénél magatartásváltozás tapasztalható a Covid alatti bezártság következtében. A tanulók kevésbé szabálykövetők, nehezebben tudnak alkalmazkodni társas helyzetekhez a Covid előtti időszakhoz képest. Gyakrabban merülnek fel pszichés problémák, több gyermek és szülő fordul pszichológiai segítségért.

3 fő gyermek ügyében 2-3 alkalommal is történt esetmegbeszélés.

Batthyány Általános Iskola:

- 5 db írásbeli jelzés az intézmény felé
- 4 fő gyermek ügyében történt esetmegbeszélés és esetkonferencia

- 4 fő gyermekkel, valamint 3 fő pedagógussal történt segítő beszélgetés
- 1 rendkívüli szülői értekezleten történő részvétel
- 1 alkalommal került megszervezésre KIABÁL foglalkozás 8. osztályosok számára
- 1 db prevenciós csoportfoglalkozás megtartása 7. osztályosok számára
- 2 fő szülő kérte segítséget az iskolában tanuló gyermekével kapcsolatban
- 1 alkalommal lett felajánlva család és párterápia az intézményben tanuló gyermek szülei számára
- 1 fő tanuló ügyében volt szükség konzultációra intézmény jogászával és a NANE egyesülettel
- az év során 19 fő gyermek ügyében történt konzultáció rendszeren az iskolával, gyermekjóléti szolgálatokkal és/ vagy az intézmény pszichológusaival

Petőfi Sándor Gimnázium:

- 9 db szóbeli jelzés
- 3 db írásbeli jelzés érkezett az intézmény felé
- 5 db esetmegbeszélés történt az iskolában
- 9. osztályban ENABLE foglalkozás
- pályaorientációs nap levezetésében való részvétel
- Konferencia szervezése az igazgatóhelyetttel a pedagógusok számára, melyen előadást tartott a Tandem Gimnázium igazgatónője, a tanulók motivációjának fenntartásáról, továbbá az intézmény terápiás munkatársa kommunikáció témakörében, valamint az óvodai és iskolai segítő a függőség kezelésével kapcsolatos lehetőségekről.
- folyamatos kapcsolattartás az iskolarendőrrel és az iskolapszichológussal

Szent Gellért iskola:

- 1 db szóbeli jelzés
- 4 alkalommal került sor anti-bullying program megtartására 6. osztályban
- 2 alkalommal stresszkezelő foglalkozást 7. osztályosok számára intézményünk pszichológusával
- 1 alkalommal KIABÁL foglalkozást 8. osztályosok számára

Tandem Gimnázium:

- 7 db szóbeli jelzés
- 3 db írásbeli jelzés
- 3 db esetmegbeszélés történt az iskolában
- 2 fő tanulóval történt segítő beszélgetés
- 3 alkalommal történt csapatépítő foglalkozás 9 osztályban
- 1 db KIABÁL foglalkozás megszervezése történt 10. osztályos gyermekek számára
- 2 alkalommal volt lehetőség megfigyelni a tanórán egymással konfliktusban álló tanulók viselkedését
- 10. osztályban ENABLE foglalkozás
- 1 db drogvédelem foglalkozás 9. és 10. osztályokban

Iskolai szociális segítő (Szilágyi Erzsébet Gimnázium, Kosztolányi Dezső Általános Iskola és Gimnázium, Lisznyai Utcai Általános Iskola, Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola)

Szilágyi Erzsébet Gimnázium

Az iskolával 2022. tavaszán indult meg a gyakorlatban az együttműködés. Egy konkrét eset kapcsán kérte a vezetőség és a pedagógusok az intézmény segítségét. Elindult a közös munka, melynek eredményeképpen rendszeressé vált az iskolai szociális segítő jelenléte iskolában. Az iskolapszichológussal jó kapcsolat alakult ki, valamint a pedagógusok többsége is nyitottan keresi fel az Szolgáltatási Központ kollégáit ha kérdése, nehézsége akad akár diákkal, akár szülővel kapcsolatban. Mivel ebben az iskolában rendszeresen jelen van az iskola pszichológusa, a fejlesztőpedagógus és a gyógypedagógus is, így az iskolai szociális segítőt leginkább függőséggel kapcsolatos kérdésekben kérik osztály szinten, csoportfoglalkozások keretében, illetve gyermekvédelmi jelzésekkel kapcsolatos esetekben. Közös cél az iskolával, hogy a szülők számára is szükség lenne szervezni alkalmakat, ahol a függőségek (telefon, internet) felismeréséről, kezeléséről információkat, ismereteket kapjanak.

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: 1 alkalommal

Más ügyekkel kapcsolatos segítségkérés: 2 alkalommal

Drogprevenációs foglalkozás a 9. osztályban (31 fő): 5 alkalommal

Pedagógusok számára jelzőrendszeri tájékoztatás: 1 alkalommal

Egyéni beszélgetés, tanácsadás pedagógus számára: 5 alkalommal

Egyéni segítő beszélgetés diákkal: 5 alkalommal

Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola

Az iskolával aktív, jó kapcsolat alakult ki. Az iskolapszichológussal közösen sok csoportfoglalkozást sikerült szervezni a diákok számára, készségfejlesztés és bullying témában, mely folyamatos egész tanévben. A pedagógusok nyitottan keresik fel az intézmény munkatársát ha azt tapasztalják, hogy egy gyermekkel, szülővel vagy az osztályközösséggel nehézségeik akadnak.

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: nem volt

Pedagógusok számára jelzőrendszeri tájékoztatás: 1 alkalommal

Hospitálni: az 1. osztályban (25 fő) voltam, 1 alkalommal

Esetmegbeszélőn való részvétel, pedagógus és az iskolapszichológus részvételével, 7 alkalommal.

Csapatépítő csoportfoglalkozás: a 3. osztályban (27 fő), 2 alkalommal, az 1. osztályban (25 fő), 2 alkalommal

Készségfejlesztő csoportfoglalkozás: a 11. osztályban (19 fő) 5 alkalommal és a 9. osztályban (27 fő) 3 alkalommal

Bullying témájú csoportfoglalkozások: a 7. osztályban (30 fő) 5 alkalommal és a 2. osztályban (22 fő) 2 alkalommal.

Kosztolányi Dezső Gimnázium

Az iskolával akkor lett aktívabb a kapcsolat, mikor egy szerfüggő diák esetében kértek segítséget a szülő, és gyermekvédelmi jelzés kapcsán. A diák támogatását az iskola idő alatt, egyéni segítő beszélgetés keretében vállaltam, míg eljut a számára megfelelő terápiába, kezelésbe. Megerősítette az iskola nyitottságát a Szolgáltatási Központ munkatársának irányába ez az eset, így a találkozások heti rendszerességgel történtek meg, amely során pedagógusokkal és a diákokkal is szoros kapcsolat alakult ki. Ennek következtében gyakoribbá váltak a csoportfoglalkozások és az egyéni segítő beszélgetések száma, akár diákkal, akár a

pedagógusokkal. Szeptemberben egy krízissel indult az új tanév a 6. osztályban, mely esetben az iskola vezetősége egyből kérte az iskolai szociális segítő közreműködését a diákokat és a pedagógusokat is érintő nehéz helyzetben. A krízisintervenció a pedagógiai szakszolgálattal közösen, csoportfoglalkozásokon keresztül próbálták együttesen megoldani, kezelni, valamint jelenleg is zajlik ebben a témában csoport foglalkozás az érintett osztállyal.

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: 3 alkalommal

Pedagógusok számára jelzőrendszeri tájékoztatás: 1 alkalommal

Egyéni segítő beszélgetés két diákkal: 15 alkalommal

Hospitálás: 8. osztályban (22 fő): 1 alkalommal

Szülőkonzultáció: 5 alkalommal

Esetmegbeszélésen való részvétel, pedagógus és az iskolapszichológus részvételével: 17 alkalommal

Krízisintervenció biztosítása, pedagógusok számára: 2 alkalommal

Csapatépítő csoportfoglalkozás: 8. osztályban (22 fő) 3 alkalommal

Bullying témájú csoportfoglalkozások: a 6. osztályban (23 fő) 5 alkalommal és a 8. osztályban (22 fő) 1 alkalommal

Lisznyai Általános Iskola

Közvetlen, aktív kapcsolat alakult ki az iskolával. Az iskola pszichológus és az iskolai szociális segítő közösen tartott előadást/tájékoztatást az osztályoknak, a készségfejlesztés, csapatépítés valamint pályaorientáció témájában. Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos kérdésekkel, elakadásokkal is megkeresik az intézményt a pedagógusok, melyekben próbálnak a munkatársak hatékonyan a segítségükre lenni.

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: 2 alkalommal

Pedagógusok számára jelzőrendszeri tájékoztatás: 1 alkalommal

Hospitálás: az 1. (22 fő) és a 3. (20 fő) osztályban 1 alkalommal

Esetmegbeszélőn való részvétel, pedagógus és az iskolapszichológus részvételével: 11 alkalommal

Esetkonferencián való részvétel: 1 alkalommal

Csapatépítő csoportfoglalkozás: 1. osztály (22 fő) 3 alkalommal

Pályaorientációs csoportfoglalkozás: 7. osztályban (17 fő) 4 alkalommal

Drogprevenációs beszélgetés: 8. osztályban (27 fő) 3 alkalommal

Iskolai szociális segítő (Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium, Toldy Ferenc Gimnázium, Budavári Általános Iskola, Hunfalvy János Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági és Kereskedelmi Szakgimnázium)

Toldy Ferenc Gimnázium

Egyéni munka: 0 alkalom

Csoportok száma: 0 alkalom

Szülői megkeresés: 0 alkalom

Pedagógusi megkeresés: 0 alkalom

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: 0 alkalom

Más ügyekkel kapcsolatos segítségkérés: 0 alkalom

Budapesti Egyetemi Katolikus Gimnázium

Egyéni munka: 6 alkalom

Csoportok száma: 12 alkalom

Szülői megkeresés: 2 alkalom

Pedagógusi megkeresés: 16 alkalom

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: 4 alkalom

Más ügyekkel kapcsolatos segítségkérés: 3 alkalom

Hunfalvy János Két Tanítási Nyelvű Közgazdasági és Kereskedelmi Szakgimnázium

Egyéni munka: 2 alkalom

Csoportok száma: 13 alkalom

Szülői megkeresés: 1 alkalom

Pedagógusi megkeresés: 14 alkalom

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: 0 alkalom

Más ügyekkel kapcsolatos segítségkérés: 7 alkalom

Budavári Általános Iskola

Egyéni munka: 7 alkalom

Csoportok száma: 20 alkalom

Szülői megkeresés: 10 alkalom

Pedagógusi megkeresés: 18 alkalom

Gyermekvédelmi jelzéssel kapcsolatos segítségkérés: 0 alkalom

Más ügyekkel kapcsolatos segítségkérés: 3 alkalom

Óvodai- iskolai segítő munka a nyári szünet alatt- táborok

1. Élmény tábor kamaszoknak

A tábor időpontja: 2022.06.27-07.01.

A tábor célja:

A tábor egyik fő célja az volt, hogy a nyáron is legyen a kamaszoknak olyan programjuk, ahol a kortársaikkal találkozhatnak. A szociális kompetenciák fejlesztése mellett a másik cél az volt, hogy a 2021. évben kiskamaszok kérésére létrehozott a Csicsergő kamasz csoportba szeptembertől több tag toborzása.

A tábor napi időtartama:

A naponta reggel 9 órától 15 óráig tartott, bázis a Roham utcai klub emeleti terme.

Részvevők száma: 10 fő

2. Erzsébet tábor –Kalandorok

A tábor időpontja: 2022.07.11-07.15.

A tábor helyszíne: Roham utcai Idősek Klubja ,Vérmező,Csillagvizsgáló, Aqiuncumi Múzeum Római Part , Sas-hegyi Kilátó Központ, Margitsziget ,Rex kutyaotthon

A tábor célja:

Erzsébet tábor keretében, minél több kerületi gyerekek szerette volna az intézmény biztosítani izgalmas nyári programot, elfoglaltságot, így segítve a szülőknek a nyári szünet megoldását.

A tábor napi időtartama:

Naponta reggel 8 órától 16 óráig tartott.

Gyermek létszám: 28 fő

3. Erzsébet tábor-Felfedezők

A tábor időpontja: 2022.08.08-08.12.

A tábor helyszíne: Roham utcai Idősek Klubja ,Csokimúzeum, Eleven Park, Duna, Pilisszentiván , Fűvészkert

A tábor célja:

Erzsébet tábor keretében (pályázati támogatással), minél több kerületi gyereknek szeretne volna az intézmény biztosítani az izgalmas nyári programot, elfoglaltságot, így segítve a szülőknek a nyári szünet megoldását.

A tábor napi időtartama:

Naponta reggel 8 órától 16 óráig tartott.

Gyermek létszám: 20 fő

Katica Tábor

Az elmúlt 2 év sikerére való tekintettel 2022. július 18 – július 22-ig ismét megszervezésre került a Katica tábor 6 -12 éves kerületi gyermekek számára. A tábort 2022-ben is a természetes, a gyerekek szükségleteire épülő, szabad játékot biztosító formában került megvalósításra.

A táborban 12 gyermek vett részt, 9-től 15 óráig tartottak a programok.

A tábor helyszíne: Normafa játszótérre, a solymári Rózsika forrás, a Budakeszi Vadaspark, a Széchenyi-hegyi játszótér, Városmajor.

Kórházi szociális munka

A cél az, hogy a gyermekjóléti központ, illetve gyermekjóléti szolgálat által biztosított kórházi szociális munka eredményeként felszínre kerüljenek azok az esetek, amikor a gyermek vagy szülője egészségi problémái mögött bántalmazás húzódik meg, így megelőzze ezeknek az eseteknek az évekig a felszín alatt, a családok otthonában rejtve maradását. Idejében felderítse és szakszerű ellátásban részesítse a gyermekjóléti szolgáltatás azokat a gyermekeket, akiknek a veszélyeztetettsége a családban előforduló elhanyagolásnak, fizikai, szexuális vagy lelki bántalmazásnak a következménye. Továbbá a szülők, nevelők ismerjék fel, ha a gyermekük nevelése során segítségre van szükségük, és éljenek annak igénybevételével.

Feladataik:

- a nőgyógyászati-szülészeti osztályon a válsághelyzetben lévő anyának és gyermekének segítséget nyújtson a gyermeket veszélyeztető tényezők megelőzésében, megszüntetésében,
- a gyermekosztályokon gyermekelhanyagolás és gyermekbántalmazás észlelése esetén jelzéssel éljen a területileg illetékes gyermekjóléti szolgálat, illetve a hatóság felé, a további bántalmazás megakadályozása érdekében,

- az illetékességi területén működő kórházak felnőtteket ellátó, főként a pszichiátriai és a rehabilitációt végző osztályaival való együttműködés.

A család és gyermekjóléti központnak megállapodást kell kötnie az egészségügyi intézménnyel, amelyben rögzítik a kórházi szociális munka biztosításának kereteit, valamint az együttműködés módját. A legszorosabb kapcsolat a Szent János Kórház szociális munkásaival alakult ki, hiszen kerületünkben a betegek nagy részben ide kerülnek be, illetve a közösségi pszichiátriai ellátásban dolgozó kollégák kapcsolata a kórházak pszichiátria osztályán dolgozó szociális munkásokkal már több éves együttműködésre tekint vissza.

A kórházi szociális segítő tevékenységet egy családsegítő látja el osztott munkakörben heti 10 órában. Az I. kerületben nem működik kórház, így a kerületi betegeknek a Szent János Kórházban biztosítanak ellátást. A kórházi szociális segítői munka így több kórházra is kiterjedt, mint pl. Szent Imre Egyetemi Oktatókórház, Budai Irgalmas Kórház, Pest Megyei Flór Ferenc Kórház, Dél-Pesti Jahn Ferec Kórház, Vadaskert Kórház Alapítvány a Gyermek Lelki Egészségéért.

A munka hatékonyságának érdekében a kórházi szociális segítő folyamatosan kapcsolatot tart a társintézményekkel és a jelzőrendszer érintett tagjaival. Munkája során folyamatosan egyeztet a 12. ker. Hegyvidéki Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat kórházi szociális munkás koordinátorával.

A 2022-es évben a Szent János Kórházban a kórházi szociális segítő munka során 10 ellátott esetben biztosított segítő munkát. Illetve december hónapban a kórház szociális munkásai levélben keresték meg intézményünket, hogy öt kerületi lakos, akik az ünnepeket kórházban töltik, karácsonyi csomagot kaphassanak.

Szociális diagnózis

A szociális diagnózis felvétele más típusú feladat, mint a központban végzett tanácsadói vagy hatósági jellegű tevékenység. A szociális diagnózist készítő eszményvezető a munkáját önálló munkakörben, a családsegítést és a gyermekjóléti szolgáltatás feladatait ellátó munkatársaktól függetlenül végzi. A munkakör betöltése képzéshez kötött.

Szociális diagnózist az alábbi esetekben szükséges készíteni:

- a család és gyermekjóléti szolgálatnál megkötött megállapodás alapján nyújtott esetkezelés során a szolgálat szolgáltatásain kívül egyéb szociális szolgáltatás vagy gyermekjóléti alapellátás – ide nem értve a gyermekek napközbeni ellátását – igénybevétele látszik szükségesnek az egyén és családja támogatására,

- az egyén közvetlenül a család és gyermekjóléti központnál kér segítséget problémái megoldásában – ide nem értve a központ speciális szolgáltatását igénylőket,
- a család és gyermekjóléti szolgálat vagy központ munkatársa egy igénylője vonatkozásában annak elkészítését kéri,
- a Szoc. tv. 64. § (2) bekezdése szerinti jelzőrendszer tagja kezdeményezi a diagnózis elkészítését.

Az szociális diagnózist készítő esetmenedzser a szociális diagnózist a Szociális Ágazati Portálon közzétett adatlapon készíti el.

A szociális diagnózis :

- az egyén személyi állapotára és családi kapcsolataira,
- lakhatási körülményeire,
- egészségi állapotára és esetleges fogyatékoságára,
- mindennapi életvitelére,
- egyes képességei hiányából fakadó nehézségeire, kommunikációjára,
- személyes kapcsolataira,
- munkaerőpiaci státuszára,
- krízishelyzetek kezelésére vonatkozó képességére,
- a támogatást igénylő életterületeinek felmérésére, a támogatás mértékére és számára igénybe vehető és javasolt ellátások, szolgáltatások meghatározására vonatkozó adatokat tartalmazza.

A szociális diagnózis elkészítése irányított személyes interjún alapul, a felvételhez több személyes találkozás, általában 3-4 alkalom szükséges, ebből legalább egy interjú az ügyfél lakásán készül, amennyiben az ügyfél hozzájárul. A szociális diagnózis javaslatlétellel zárul, fontossági sorrend szerint kerül rögzítésre az ügyféllel közösen meghatározott probléma és az ezekhez rendelt és ajánlott szolgáltatások. A szociális diagnózist, a felvételt készítő esetmenedzser és a szolgáltatást igénylő személy is aláírja. Amennyiben az ügyfélnek kapcsolata van a család- és gyermekjóléti szolgálat munkatársával az esetgazda is részt vesz a záró ülésen és közösen állítják fel az az elérendő célt és az esetvitel lépéseit.

2022-es év tapasztalata:

Ez évben nyolc szociális diagnózis felvétel indult a kollégák jelzése alapján. Ebből hat valósult meg. Két ügyfél visszalépett különböző okokra hivatkozva.

Az esetek többségében a család – és gyermekjóléti szolgálat munkatársai javasolták a szociális diagnózis felvételét, főként azokban az esetekben, ahol úgy érezték, hogy elakadás történt az esetvitelben. Egy ügyfelet a közösségi pszichiátriai ellátás jelzett.

Az elmúlt években inkább az volt a jellemzőbb, hogy egyedül élő ügyfelek vették igénybe a szociális diagnózis felvételt. Az idén változatosabb volt a kép, különböző család típusokból érkező kliensekkel készült szociális diagnózis. Egy több gyermekes családjával, egy felnőtt fiával együtt élő anyával, egy pszichiátriai problémával élő hölgygel, aki az idős szüleivel él együtt, egy autista férfival, aki az édesanyjával lakik közös háztartásban és kettő egyedülálló kerületi lakossal készültek felvételek. Közös vonásuk (egy fő kivételével), hogy nehéz anyagi körülmények között élnek.

Pszichológiai tanácsadás

A 2022-es év során az intézményhez fordulók közül 77 fő ügyfél kért és 833 alkalommal kapott pszichológiai ellátást, ebből 486 alkalommal felnőtt és 347 alkalommal gyerek ellátása történt egyénileg (2020-ban 62 kliens/327 alkalom, 2021-ben 70 kliens/439 alkalom), emellett 2 kisiskolás napközis nyári csoport lett megtartva.

A 2022-es évet is végigkísérte a járványhelyzet, az év első felében a még szigorú szabályok mellett, aztán már a megszokott módon történhetett személyesen a pszichológiai ellátás. A pszichológiai ellátások száma és hossza felnőttek és gyerekek esetén is megemelkedtek. A felnőttek esetében hosszabb ideje tartó járványhelyzet hatásai, illetve a gazdasági nehézségek az amúgy is fennálló problémákhoz hozzáadódottak egyéni és családi szinten is. Egyre több lelkileg és mentálisan rossz állapotban lévő, pszichiátriai ellátást igénylő ügyfél, ezért több embert kellett más szolgáltatóhoz küldeni, illetve a pszichológia tanácsadások, szupportív megsegítések folyamata egyre hosszabb időtartama vált szükségessé. A családsegítést végző családgondozók, vagy az iskola javaslatára is több szülő a Szolgáltatási Központoz gyermeke pszichológiai megsegítéséért. A leggyakoribb problémakörök a családi rendszer felbomlásából, családi dinamikákból eredeztethető érzelmi nehézségek, viselkedési problémák. A korábbi évekhez képest jóval több önkéntes megkeresés is érkezett a szülők részéről. A hozott problémakörök főleg nevelési nehézségek, viselkedési problémák, szorongásos tünetek, társas kapcsolati nehézségek, de súlyosabb esetekben diagnosztizálatlan idegrendszeri fejlődési zavarok, mentális zavarok is megjelentek a háttérben.

A gyermekpszichológiai ellátás komplex folyamatában a gyermekekkel egyéni és csoportos módon is tudtak dolgozni, miközben a szülőkkel aktív rendszeres szülőkonzultációkkal segítették a folyamatot. Az egyéni folyamatok során játékterápiás, meseterápiás, pszichodinamikus módszereket alkalmazása történt. Az év második felében csoportos formában is tartottak foglalkozásokat több gyermeknek a társas készségek, érzelemszabályozási nehézségek, szociális kompetenciák erősítése érdekében. A csoportban a játékterápiás és meseterápiás módszerek mellett, pszichodramatikus és kognitív-viselkedés terápiás elemeket is beépítésre került, melynek célja a szorongásos tünetek oldása, szociális és mentalizációs készségek fejlesztése volt.

Családterápia, párterápia, családkonzultáció, mediáció

A 2020. év szeptemberében megalakított mentálhigiénés team vitte tovább a család- és párterápiás eseteket, a szülőkonzultációt és mediációt, amely az alábbiak szerint alakult a 2022. évben:

Párterápia – 12 pár- 70 ülés

Családterápia – 3 család- 19 ülés

Válásterápia – 1 pár- 5 ülés

Családkonzultáció (egy segítővel) - 1 család, 2 alkalom

Egyéni segítő beszélgetés- 8 fő- 32 ülés

Szülőkonzultáció egyéni ülésen egyéni vezetéssel- 1 fő- 20 ülés

Szülő-kamasz konzultáció – 1 pár- 2 ülés

Mediáció – 7 pár- 24 ülés

A családterapeuták szakmai fejlődését rendszeres havi *szupervízió* támogatja, amely segítségével számos esetet meg tudnak beszélni a szakemberrel és a kollégákkal, amely jelentős mértékben hozzájárult ahhoz, hogy az intézménybe érkező, kevésbé motivált ügyfeleket hosszabb ideig megtartsák.

Gyakran a családterapeuták és a mediátorok azok a szakemberek az intézményben, akik a párokat/családokat együtt, rendszerszintű működés közben látják, tapasztalják. Olyan információkat szereznek így az ügyfelekről, amelyek tisztázhatnak félreértéseket, megmagyarázhatnak jelenségeket, rávilágítanak a család erősségeire, gyengeségeire. Ezek a tapasztalatok befolyásolni tudják a családsegítést, mivel javaslatokat adhatnak arra vonatkozóan, hogy hol és milyen módon érdemes beavatkozni a család működésébe.

Egyre több önként jelentkező keresi meg kimondottan a család- és párterápiás szolgáltatását az intézménynek. 2022. évben nyolc önkéntes pár jelentkezett. A szolgáltatást önkéntesen igénybe vevő pároknál/családoknál megfigyelhető, hogy sokkal magasabb ülésszámmal vesznek részt a munkában, elkötelezettebbek és motiváltabbak. A prevenció érdekében is fontos, hogy növekedést mutasson az önként jelentkező párok és családok száma az intézményünkben.

A mediációs esetek döntően nem önként jelentkezők körül kerültek ki, hanem családsegítést végző családgondozók javaslata alapján, mivel egyedül érthetően nem boldogultak azzal a nehéz helyzettel, amikor mindkét szülő egészen más oldalról látja és közelíti meg ugyanazt a probléma halmazzal és sem rövid, sem hosszú távon nem képesek közös döntéseket hozni a gyermek/gyermekek érdekében. Ilyen esetekben segítséget jelent, ha egy független mediátor jelenlétében megpróbálják rendezni a helyzetet. Amennyiben születik egy megállapodás-

szerencsés esetben ezt be is tartják a felek, ha valóban a saját belső motivációjuk miatt döntöttek az adott lehetőség mellett.

A mediáció elsődleges szerepe ezekben az esetekben gyakran az a fontos szempont, hogy a szülők egyáltalán képesek legyenek meghallgatni egymást, csökkenjenek a kommunikációs gátak.

A 2021. év végétől egy kamera is segíti munkát, amellyel rögzíteni lehet a terápiás üléseket (természetesen a kliensek hozzájárulásával). Az ülések visszanezése egyfelől segíti a szakemberek fejlődését, másfelől ez egy új intervenciós lehetőség a kliensek támogatásában,

A fenti esetek jellegzetességei:

1. Elvált/szétköltöző szülők között a közös gyermek léte fenntartja a kapcsolatot

A közös munka célja:

A szülői alrendszer rendezése, a fenntartható kommunikáció kialakítása. A gyermeki alrendszer megerősítése – kísérlet a gyermek kivonására a szülők közötti konfliktusból.

A szétválás okozta érzelmek, indulatok mérséklése – több éve húzódó kapcsolati feszültség enyhítése. A szülők a kapcsolati gyászban elakadtak, a hibáztatás még mindig része a kapcsolati dinamikának. Új fókusz kialakítására van szükség: mindenki a saját mentális állapotáért felelős. Közös felelősségük a gyermek.

Igényelték a pszichoedukációt nevelési kérdésekben. Az eltérő nevelési elvek összehangolása, a gyermek fejlődési szakaszához illeszkedő szülői attitűd megvitatása is része volt a folyamatnak.

Az egyszülős családok működésének támogatása. A rendszeres láthatás biztosítása.

2. Gyengén strukturált családi rendszer – elhanyagolt gyermek

A közös munka célja:

A családi szerepek, szabályok kijelölése és megerősítése, különös tekintettel a szülők feladatköreire.

A szülői alrendszer megerősítése – egyenrangú szülőkapcsolat kialakítására törekvés.

Pszichoedukáció nevelési kérdésekben – eltérő nevelési elvek összehangolása, a gyermek fejlődési szakaszához illeszkedő szülői attitűd megvitatása.

3. Bántalmazás a családban

A közös munka célja:

A bántalmazó magatartás leállítás. Lehetőség szerint a bántalmazó és bántalmazott szeparálása. A bántalmazott pszichés támogatása, erősítése, a trauma feldolgozásában

nyújtott segítség. A bántalmazó támogatása abban, hogy felismerje és korrigálni tudja saját működését – amennyiben nyitott erre a folyamatra és képes belátásokra jutni.

Az együttműködés új szabályainak kialakítása, a gyermekek helyzetének rendezése.

4. Önkéntes igénybevevők

Eszkálálódó párkapcsolati feszültség problémájával érkeztek az intézménybe a párok. Valószínű, hogy a régóta fennálló rendszerszintű problémát a pandémia felerősítette és az arra motivált párokban megjelent a segítség kérés igénye.

Ezeknél a pároknál, ha van közös gyermek, akkor nagy esély van a kapcsolat stabilizálására. Amennyiben nincs gyermek, akkor fókuszba elsősorban az együtt maradás vagy szétválás dilemmája került. Hatékony segítséget tudtak az intézmény munkatársai nyújtani a döntés meghozatalában, amely segítette a továbblépést és egy kiegyensúlyozottabb mentálhigiénés állapot megélését.

5. Online munka sajátosságai

Az online munka, bár csökkenő mértékben, de jelen van az életünkben. A járványügyi intézkedéseknek köszönhetően lényegében visszatértek a személyes találkozásokhoz, amelyek hatékonyságához nem fér kétség. Viszont az online térben végzett terápiás munka készség szintű elsajátítása lehetővé teszi, hogy a kapcsolatot akkor is fenn tudja az intézmény tartani, ha a kliensek nem tudnak az intézményben megjelenni.

A párokkal az online térben végzett munka előkészítheti a valós térben való találkozást, felkészíthet a személyes jelenlét kihívásaira, ami elengedhetetlen feltétele a családsegítésnek. Lehetőséget adhat arra, hogy a párokat/családokat felkészítsék a közös munkára, előkészítsék a családterápiát, ami szintén fontos, különösen kötelezett és/vagy motiválatlan családok esetében.

Jogi tanácsadás

Az ingyenes jogi tanácsadást 2022-ben 37 fő telefonon és 38 fő személyesen- összesen 75 fő ügyfél vette igénybe. Ez összesen 88 db tanácsadást jelentett. Az igénybevevők száma kis mértékben emelkedett, valószínűleg egyrészt amiatt, hogy már nem voltak járványügyi korlátozások, másrészt több ügyfélnek előnyösebb volt a telefonos konzultáció.

Az intézményben továbbra is hetente egy alkalommal egy külsős munkatárs fogadja telefonon vagy személyesen a jogi problémákkal küzdő ügyfeleket. A szolgáltatás során a tanácsadást kérő először egy családsegítést végző családgondozóval találkozik, aki első interjút készít vele, megvizsgálva, hogy a jogi eszközökön kívül milyen megoldási lehetőségek vannak a probléma megoldása érdekében. A jogi tanácsadás során a családsegítő munkatárs is jelen van, segíti a jogász munkáját, ill. az ügyfél felé könnyíti a kommunikációt. Különösen pszichiátriai vagy értelmileg akadályozott ügyfelek esetében fontos részt venni a tanácsadáson sok esetben

„tolmács” szerepkörben vagyunk jelen, valamint olyan esetekben, amikor az ügyfelet érzelmileg támogatni kell.

2022-ben előforduló jogi problémák, melyekkel az intézményhez fordultak.

- válással kapcsolatos kérdések-gyermektartás, gyermekelhelyezés, szülői felügyeleti jog, kapcsolattartás
- lakásügyi probléma- szagok, egyéb kellemetlenség
- lakásmaffia
- munkaügyi probléma, kifizetetlen munkabér
- válás utáni, iskolával való kommunikáció- a felügyelet nélküli szülő esetében
- bérleti jogviszony rendezése
- kilakoltatással kapcsolatos ügyek
- társasház-közös képviselő probléma
- végrendelet készítés, hagyatéki ügy, öröklés
- ingatlannal, haszonélvezettel kapcsolatos kérdések

III. 2. Gyermek napközbeni ellátásának biztosítása

A Gyvt. 41. §-a alapján a gyermekek napközbeni ellátásaként az életkornak megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, foglalkoztatást és étkeztetést kell megszervezni azon gyermekek számára, akiknek szülei, törvényes képviselői munkavégzésük – ideértve a gyermekgondozási díj, a gyermekgondozást segítő ellátás és a gyermeknevelési támogatás folyósítása melletti munkavégzést is –, munkaerő-piaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, nappali rendszerű iskolai oktatásban, a nappali oktatás munkarendje szerint szervezett felnőttoktatásban, felsőoktatási intézményben nappali képzésben való részvételük, betegségük vagy egyéb ok miatt napközbeni ellátásukról nem tudnak gondoskodni. A napközbeni ellátás keretében biztosított szolgáltatások időtartama lehetőleg a szülő, törvényes képviselő munkarendjéhez igazodik. Gyermekek napközbeni ellátásának igénybevételére jogosult az átmeneti gondozásban és az otthont nyújtó ellátásban részesülő gyermek is. Egyéb ok miatt a gyermekek napközbeni ellátását különösen az olyan gyermek számára kell biztosítani,

- a) akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége,
- b) akit egyedülálló vagy időskorú személy nevel,
- c) akinek a szülője, törvényes képviselője szociális helyzete miatt az ellátásáról nem tud gondoskodni.

A gyermekek napközbeni ellátásának formái – a gyermekek életkorának megfelelően –

- a) a bölcsődei ellátás,
- b) a napközbeni gyermekfelügyelet, és
- c) az alternatív napközbeni ellátás.

Az I. kerület vonatkozásában a gyermekek napközbeni ellátása a vonatkozó jogszabályok rendelkezéseivel összhangban a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde (a továbbiakban: Egyesített Bölcsőde) útján, valamint családi bölcsőde útján valósul meg.

Az Egyesített Bölcsőde közel 15 éve együttműködő partnere a jelenlegi META-Don Bosco Technikum és Szakgimnáziumnak, amely intézmény érettségire épülő szakmai képzéseket szervez. Az intézményben többek között gyógyszerári asszisztensnek, gyógymasszőrnek, ápolónak, csecsemő- és gyermekápolónak, mentőápolónak, kisgyermekgondozó, -nevelőnek, gyógypedagógiai segítő munkatársnak, idegenvezetőnek stb. tanulhatnak a beiratkozók. Az Egyesített Bölcsőde kezdetektől biztosít együttműködési megállapodás alapján gyakorlati helyet az intézmény kisgyermeknevelő képzésében résztvevő hallgatói számára. A jogszabályok módosításával bevezetésre került a szakképzési rendszer/duális képzés. Az Egyesített Bölcsőde szerepvállalása az új képzési struktúrában fővárosi szinten is meghatározó, hiszen jelenleg csak egy kerület bölcsődei intézménye segíti ilyen formában a gyakorlati képzést egy másik képzőhellyel. Ennek előnye, hogy soha nem mutatkozott szakemberhiány az I. kerületi bölcsődékben.

III. 2. 1. Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde

Gyermeklétszám alakulása a 2022. nevelési-gondozási évben:

Az NM rendelet 34-48. §-a gyermekek napközbeni ellátásának, ezen belül a bölcsőde működésének meghatározója, a gyermekvédelmi törvény mentén. Egyik meghatározó eleme a rendeletnek a gyermekcsoportok létszámkialakítására vonatkozó rész az alábbiak szerint: két éven aluli gyermekek esetében 12 fős csoportok, második életévüket betöltött gyermekek esetén 14 fős csoportok alakíthatók ki úgy, hogy az intézmény működési engedélyében szereplő összes engedélyezett férőhelyszám sem léphető túl. Sajátos nevelési igényű, korai fejlesztésre-és gondozásra jogosult gyermek nevelése-gondozása is biztosítható bölcsődében, azzal a kitételrel, hogy létszám tekintetében ezen gyermekek két főnek számítanak; speciális csoport esetén maximum 6 fő képezheti a csoport létszámát.

Adott nevelési-gondozási évre a jelentkezéseket minden tárgyév április 1.-május 31. között lehet benyújtani, de az év folyamán folyamatos a felvétel – szabad vagy év közben megüresedő férőhelyek függvényében. Az Egyesített Bölcsőde három telephelye összesen 178 fő gyermek napközbeni ellátására, nevelésére-gondozására alkalmas. Soron kívül veszik fel a jelzőrendszeren keresztül érkező eseteket, valamint a felvételnél előnyben részesítik azokat a kisgyermeket, akik esetében a szülő rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesül és megfelel a GYVT-ben előírt bölcsődei felvétel kritériumainak.

A gyermekfelvételt, a családokkal való együttműködést és a nevelés-gondozás folyamatát a „Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja” (a továbbiakban: Alapprogram) és az intézmény saját Szakmai Programja, Felvételi Szabályzata mentén végzik. Az NM rendelet 40. § (1)-(2) pontja mentén az alapellátáson túl időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást biztosítanak mindhárom telephelyen a bölcsődei csoportokban, az *aktuálisan üres férőhelyeken*. A csoportok létszáma a szolgáltatást igénybevevők létszámával bővül, szem előtt tartva a rendelet azon pontját, hogy azonos időben, egyetlen nyitvatartási napon sem haladhatja meg az ellátottak száma a megengedett maximális csoportlétszámot. Az Egyesített Bölcsődében a szakmai és kiegészítő feladatokat összesen 53 fő munkavállaló biztosítja.

A gyermekek bölcsődei felvétele 2018. októberétől az Egyesített Bölcsőde intézményvezetőjének hatáskörébe került. Ennek mentén 2019-ben az év közbeni jelentkezéseket már az intézmény bonyolította, és első alkalommal a 2019/2020-as nevelési évre vonatkozó tavaszi jelentkezési időszakot és felvételt is zökkenőmentesen lebonyolították. A bölcsődei felvétel kapcsán meghatározó személyes találkozásokra így sor kerülhetett, mellyel a családok számára plusz segítséget tudtak biztosítani, valamint a személyre szabott ellátás eredményesebben tudták biztosítani.

A bölcsődei alapellátás kapcsán a 2022-es évben is változatlan volt az Intézmény Kormányhivatal által engedélyezett férőhelyeinek száma, melyet az NM rendelet határoz meg a gyermekcsoportok száma és az ellátott gyermekek életkorának figyelembevételével.

Engedélyezett férőhely: 178 fő

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde)	88 fő
I.sz. telephely (Tigris bölcsőde)	50 fő
II.sz. telephely (Lovas bölcsőde)	40 fő

Beíratott gyermekek száma – bölcsődeialapellátás

(felvételi könyv és KENYSZI alapján)

2022. május 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde) 84 fő

I.sz. telephely (Tigris bölcsőde) 49 fő

II.sz. telephely (Lovas bölcsőde) 39 fő

Beíratott gyermekek száma – bölcsődeialapellátás

(felvételi könyv és KENYSZI alapján)

2022. október 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde) 77 fő

I.sz. telephely (Tigris bölcsőde) 46 fő

II.sz. telephely (Lovas bölcsőde) 36 fő

A 2022/2023-as, szeptemberben induló nevelési évben folyamatosan emelkedett a létszám, hiszen a beszoktatások a szakmai, módszertani ajánlások alapján megközelítőleg november végéig zajlottak mindhárom telephelyen.

Időszakos gyermekfelügyelet – szolgáltatás

2022. május 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde) 5 fő

I.sz. telephely (Tigris bölcsőde) 3 fő

II.sz. telephely (Lovas bölcsőde) 3 fő

2022. október 31.

Vezető bölcsőde (Iskola bölcsőde) 2 fő

I.sz. telephely (Tigris bölcsőde) 2 fő

II.sz. telephely (Lovas bölcsőde) 1 fő

A gyermekek adaptációja szolgáltatás esetében is megegyezik az alapellátott gyermekek adaptációjának protokolljával, így még novemberben is folyamatos volt a gyermekek beszoktatása.

Az időszakos gyermekfelügyeleti szolgáltatás igazodik a kerületi kisgyermekes családok igényeihez. Általában jóval több jelentkezés érkezik, mint amit teljesíteni tudunk. Ennek oka, hogy az intézményben nincs külön felügyeleti csoport, hanem egy, jogszabályban meghatározott feltételrendszer szerint; az alapellátási csoportok aktuálisan (napi) üres férőhelyein. Az adott napon hiányzó gyermekek számának alakulása miatt, a tervezés és a gyermekek felvételéről való döntés nehézkes.

2022. nevelési évben a bölcsődékben

Határozattal rendelkező Sajátos Nevelési Igényű gyermek: 2 fő

A bölcsőde napközbeni alapellátást biztosító intézményként *korai fejlesztést* nem végezhet. Az SNI és korai fejlesztésre jogosult gyermekek is a normál fejlődésű gyermekek számára biztosított nevelés-gondozásban részesülnek. A számukra előírt fejlesztésekre, a megadott helyszínekre a szülőknek kell elvinniük a gyermekeket. Jelen helyzet ellenére is nagy figyelem kerül a másképp fejlődő gyermekek (SNI) és a normál fejlődési ütemtől elmaradt, megkésett fejlődésű kisgyermek nevelésére, gondozására; hiszen a korai életévek a legfontosabbak. 2022. évben is megbízási szerződéssel alkalmaztak gyógypedagógust, akinek segítő és tanácsadó szerepe van mind a kisgyermeknevelők, mind a szülők, családok felé. A gyógypedagógus folyamatosan látogatja a csoportokat szülői kérésre vagy kisgyermeknevelői jelzésre. Még 2019-ben bevezették a szülő-gyógypedagógus fogadó órák lehetőségét mindhárom telephelyen. Tapasztalatok szerint egyre jobban megismerik ezt a lehetőséget a családok, egyre többen élnek a tanácsadási alkalmakkal. A személyes találkozáson túl a szülők elektronikusán is feltehetik kérdéseiket a gyógypedagógusnak. Ezen feladatai mellett a kolléganő segíti a Korai Fejlesztővel vagy a Pedagógiai Szakszolgálattal való kapcsolattartást is az egyes gyermekekkel kapcsolatban.

A fogadóórák száma minden esetben a szülői igényekhez igazított, negyedévente a telephelyeken illetve a szülők és gyógypedagógus között online formában is.

2022-ben megbízási szerződéssel már pszichológust is foglalkoztattak az intézményben, hogy a kisgyermeket nevelő családok komplex támogatást kaphassanak. Heti rendszerességgel látogatja a bölcsődéket; feladata: szűrés, monitorozás, tanácsadás. Együttműködik a pedagógusokkal szülőcsoportos beszélgetéseken, szakmai anyagok kidolgozásában és házi továbbképzések megtartásában is.

Bölcsődei személyi térítési díj:

2012. áprilisától az étkezési díj mellett bölcsődei gondozási díjat is meghatároz a 6/2015. (II.27.) önkormányzati rendelet 2. melléklete. Az alapellátásban bevezetett személyi térítési díj (étkezési díj + gondozási díj) fizetése kapcsán az étkezési díj hiányzás esetén jóváírásra kerül. A fenntartó Önkormányzat rendelkezése mentén a veszélyhelyzet időtartama alatt a gondozási díj is jóváírható volt a gyermek hiányzása esetén. A szülők jövedelemnyilatkozatai alapján a napi gondozási díj minimum 250, maximum 500 Ft között van.

Kedvezményezettek 2022 évben:

A Gyvt. 5. § qb.) pontja alapján a személyes gondoskodás keretébe tartozó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetés tekintetében a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Nktv.) 4. § 25. pontjában foglaltaknak megfelelő gyermek, fiatal felnőtt, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek szülője, törvényes képviselője veheti igénybe.

A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

a) a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

aa) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,

ab) tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,

ac) olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,

ad) olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval és társadalombiztosítási járulékkal csökkentett összegének 130%-át vagy

ae) nevelésbe vették.

Egyesített Bölcsőde		
Iskola bölcsőde	fő	fő
2022	május	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	14	8
RGYVK	-	-
jövedelem alapján	8	4
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	2	1
összesen:	24	13
Tigris bölcsőde	fő	fő
2022	május	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	5	7
RGYVK	-	1
jövedelem alapján	5	4
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	2	1
összesen:	12	13
Lovas bölcsőde	fő	fő
2022	május	október
családjában 3 vagy több gyermeket nevel	7	6
RGYVK	-	-
jövedelem alapján	1	1
családjában tartós beteg vagy SNI gyermeket nevel	1	1
összesen:	9	8

Bölcsődei prevenciós munka

A családok esetében számos esetben nevelési nehézségek, bizonytalanságok tapasztalhatóak. A szülők szülői szerepükben bizonytalanok; gyakran problémát okoz a gyermekek életkorának megfelelő határok, keretek, szabályrendszer kialakítása. Folyamatosan *növekszik az egyszülős családok* száma; valamint azon családok száma, ahol a szülők különválása egybeesik a gyermek bölcsődébe kerülésének időszakával. A gyermekek, családok kiegyensúlyozottsága labilisabbá vált. Az Egyesített Bölcsőde munkatársai továbbképzéseken vesznek részt annak érdekében, hogy eredményesen tudják támogatni a családokat. A prevenciós munkában részt vesz az intézmény bölcsődeorvosa, a gyógypedagógus és a pszichológus is. Egyik említett szakember foglalkoztatása sem kötelező feladata az intézménynek, de fontos a családok támogatása, ezért prioritás az intézmény számára a foglalkoztatásuk. A bölcsődeorvos a gyermekek rendszeres státusz felmérése alkalmával szűrni tudta a spontán érésben való elmaradásokat. Ezt a szűrést egészítette ki a megbízással foglalkoztatott gyógypedagógus és pszichológus kolléga munkája.

A Szolgáltatási Központtal folyamatosan tartja a kapcsolatot az Egyesített Bölcsőde, részt vesznek esetmegbeszéléseken, esetkonferenciákon. A kiemelten kezelendő gyerekek esetében minden lehetséges kapcsolattartási formát – főleg a személyes találkozást - használnak. Minden évben, így 2022-ben is részt vett az intézmény a Szolgáltatási Központ által megszervezett éves Gyermekvédelmi Konferencián. A Szolgáltatási Központ számára kötelező feladatot – iskolai- és óvodai szociális munka – megállapodás alapján kiterjesztették a bölcsődékre is, melyet eredményesen működtettek a Szolgáltatási Központ bölcsődékre kirendelt munkatársával. Sok feladata van és igazán minta értékű a szakmai együttműködés a bölcsődével.

Jogsabályi kötelezettségnek eleget téve, mindhárom bölcsődében működtetik a Szülői Érdekvédelmi Fórumot, mely az ellátottak érdekeinek képviselőjére jogosult három oldalú fórum. A Fórum évente legalább két alkalommal, illetve szükség szerint ülésezik. Az ülésekről jelenléti ív és feljegyzés készül.

2019-től az intézmény együttműködik a Gordon Intézettel, a Gordon kommunikációs modell *nemzeti képviselével*; a budapesti bölcsődék közül először az Egyesített Bölcsődének Iskola utcai bölcsődéje lett Gordon referencia intézmény. A családok igényeinek, szükségleteinek feltérképezésében, a problémák kezelésében gyakorlatban alkalmazható módszer beépült a pedagógusok mindennapi munkájába. A kommunikációs készségtár tanulható és kiválóan alkalmazható már a legkisebb korosztállyal is. Az Egyesített Bölcsőde segíti a gyermekeket érzelmeik beazonosításában, a konfliktusok megoldásának lehetőségeiben – szem előtt tartva az egyéni igényeket, szükségleteket. A pedagógusok számára mentori segítséget nyújtanak, a folyamatot dokumentálják.

Tapasztaltok alapján az elmúlt évben a szociális kapcsolatok háttérbe szorultak (Pandémia hatása), a gyermekek szocializációs folyamatának megrekedése újabb kihívás elé állította a családokat. Erre reflektálva pedagógiai tanácsadással kapcsolatos tanfolyamokon is vettek részt az intézmény pedagógus kollégái. A szülők számára egyéni konzultációk keretében nyújtottak segítséget.

Az intézményben az elmúlt évben is eleget tettek a Gyvt.-ben meghatározott feladatoknak. Fokozott figyelmet fordítottak a prevencióra és az egyedi problémák hatékony megoldására, a szülők szülői szerepének erősítésére.

III. 2. 2. Családi bölcsőde

A Gyvt. 44/A. § (1) bekezdése alapján a családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít.

A családi bölcsődében húszhetes kortól hároméves korig biztosítható a gyermekek ellátása. A családi bölcsőde a családban nevelkedő gyermek számára nyújt életkorának megfelelő nappali felügyeletet, gondozást, nevelést, étkeztetést és foglalkoztatást. Az alapellátáson túli szolgáltatásként speciális tanácsadással, időszakos gyermekfelügyelettel vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatással segítheti a családokat. A jelenlegi intézményhálózat – bölcsőde, óvoda, iskola – mellett lehetőséget teremt a Gyvt. arra, hogy a szülők választhassanak egyéb, más típusú napközbeni ellátások közül.

Az önkormányzat 2 családi bölcsődével áll szerződéses kapcsolatban:

- Kapocs a Gyermekekért Nonprofit Kft. fenntartásában működő Csiribiri Családi Bölcsőde
- Malvin-Ház Családi Bölcsőde

Az önkormányzat mindkét bölcsődében 7 fő gyermeket támogat havi 20 000 Ft összeggel, azaz legfeljebb havi 140 000 Ft támogatást kaphat a családi bölcsőde.

III. 3. Gyermek átmeneti gondozása

A Gyvt., az NM rendelet és a Rendelet 57. §-a rendelkezéseinek megfelelően a gyermekek átmeneti gondozását az önkormányzat gyermekek átmeneti otthonában történő elhelyezéssel látja el a Gyvt. 45-51. §-ai szerint. A gyermekek átmeneti otthonban történő elhelyezését az önkormányzat más szervvel kötött ellátási szerződés útján biztosítja Gyvt. 97. §-a alapján. A gyermek átmeneti otthonában történő elhelyezés iránti kérelmet a Család és Gyermekjóléti Szolgálat vezetőjéhez kell benyújtani. Az ellátás igénybevételéről a Család és Gyermekjóléti Szolgálat intézményvezetője intézkedik. A gyermekek átmeneti otthonában fizetendő személyi térítési díjat az önkormányzattal ellátási szerződést kötő állami szerv állapítja meg.

Gyermekek átmeneti otthona feladatának ellátását az önkormányzat szerződés útján látja el, az Óbudai Családi Tanácsadó és Gyermekvédelmi Központ - Gyermekek Átmeneti Otthonával.

IV. A felügyeleti szervek által tett megállapítások

IV. 1. Szolgáltatási Központ

A 2020-as évben (júniusban) az intézményben hatósági ellenőrzést tartott a Magyar Államkincstár, amely 2021-ben fejeződött be, hiányosságot nem tárt fel.

2022. évben nem volt hatósági ellenőrzés az intézményben.

IV. 2. Egyesített Bölcsőde

2022-es évben az intézmény székhelyén és telephelyein nem volt hatósági ellenőrzés.

V. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok megfogalmazása a Gyvt. előírásai alapján

V. 1. Javaslatok az I. kerületi gyermekek napközbeni ellátásának fejlesztésére

A 2020. évi gyermekvédelmi beszámolóban említésre került az a Budavári Önkormányzat Egyesített Bölcsőde tevékenységének bemutatásakor, hogy az intézmény szeretné a lehető leghamarabb biztosítani – megbízási szerződéssel – pszichológus segítségét is az általuk ellátott gyermekek családjai számára. 2021. évben és a 2022. évben is sikerült megbízási szerződéssel foglalkoztatni pszichológus és gyógypedagógus kollegát.

Tapasztalatok szerint a családok számára kihívást jelentő terület a koragyermekkorai nevelés. A családi kötődések jelentősége kiemelten fontos: megalapozza a gyermek fejlődését, későbbi teljesítményét. Mivel erre a területre is szeretnének fókuszálni, a bölcsődében ellátott gyermekek családjai kapcsán szeretnének majd tanácsadást szervezni, amelyre akár külön szolgáltatás keretében is sor kerülhetne. Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a 263/2021. (XII.16.) önkormányzati határozatában foglaltaknak megfelelően pályázatot nyújtott be a Széchenyi Terv Plusz keretében meghirdetett Magyarország Helyreállítási és Ellenállóképességi Terve RRF-1.1.2-2021 azonosító számú, „Bölcsődei nevelés fejlesztése” című pályázati felhívásra. A pályázat alapján az Önkormányzat 300 000 000,-Ft vissza nem térítendő támogatásban részesült. A pályázaton elnyert összeg felhasználásával egy mini bölcsődét kialakítása valósul meg 3 db 8 fős csoporttal, (összesen 24 fő), egy az önkormányzat tulajdonában lévő ingatlanban. A mini bölcsőde a 1016 Budapest, Dezső u. 8. szám alatt kerül kialakításra a meglévő hagyományos bölcsődei csoportokkal, a szülői igényekhez rugalmasan igazodó ellátás biztosításával.

V. 2. Javaslatok az I. kerületi gyermekvédelmi ellátás fejlesztésére

Lakhatási célú új lehetőségek kidolgozása, már meglévő programok átdolgozása, fejlesztése az alábbi témákban: védett ház bántalmazott nőknek, szociális bérlakás, családok átmeneti otthonában férőhelyszám biztosítása, krízislakás, amit krízishelyzetben lévő egyének, családok vehetnének igénybe átmenetileg, maximálva az időt, olyan esetekben, mint az albérlet hirtelen elvesztése, munkahely elvesztése miatti lakhatási nehézség, bántalmazás.

Gyermekfelügyelet, otthoni segítségnyújtás formáinak fejlesztése, új lehetőségek kidolgozása, például ingyenes vagy kedvezményes gyermekfelügyelet biztosítása, idősek és családok közötti együttműködés koordinálása (például: gyerekvigyzás, bevásárlás, korrepetálás,

fejlesztésre kísérés), otthoni segítségnyújtás rászoruló, segítséget igénylő családok, egyszülős családok részére (gyermek eljuttatása óvodába, iskolába, bevásárlás rendkívüli helyzet esetén), korrepetálás biztosítása olyan gyermekek részére, akiknek a szülei ezt nem tudják biztosítani.

Bántalmazók és bántalmazottak helyzetének kezelése, például:

- bántalmazóknak komplex segítség a bántalmazó attitűd megváltoztatásához
- bántalmazott ügyfeleknek önszorgató csoport létrehozása

Drogprevenációs előadások, programok folytatása, új lehetőségek kidolgozása (meghívott alapítványok, előadók útján).

A Szolgáltatási Központ jól működő programjainak folytatása a 2023. évben is, mint pl. családi napok megrendezése, kedvezményes üdülés az önkormányzat üdülőiben.

VI. A gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

A BRFK I. kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén a 2022. évben a gyermek és fiatalkorú bűnelkövetők 9 alkalommal követtek el bűncselekményt.

Az eljárások során 8 alkalommal fiatalkorú (14-18 éves) személy illetve 1 alkalommal gyermekkorú (14 évnél fiatalabb) személy volt az elkövető.

A bűncselekményi megoszlás alapján:

3 db esetben garázdaság,

3 db esetben lopás,

1 db esetben jármű önkényes elvétele,

1 db esetben készpénzt helyettesítő fizetőeszközzel visszaélés

1 db esetben gyermekpornográf felvétel terjesztése történt.

VII. Civil szervezetekkel történő együttműködés

VII. 1. A Szolgáltatási Központ által kialakított 2022. évi együttműködés keretei

- Nyugodt Szív Alapítvánnyal történő együttműködés (lakhatásukban veszélyeztetett kliensek megsegítése –albérleti díjhoz, lakbérhátralék rendezéséhez).
- Élményakadémia (a kamasz csoport tagjait 2016 óta képezik élménypedagógiai módszerekkel, ennek kapcsán folyamatos az együttműködés az Akadémia 2 trénerével, akik a nyári táborhoz is nyújtottak szakmai segítséget),
- A Vadaskert Alapítvánnyal történő együttműködés a szerhasználó és pszichiátriai problémával küzdő gyermekek ellátása érdekében.
- Az Ökumenikus Segélyszervezet Krízisambulanciájának szakembereivel egy egész napos tréningen vettek részt, ahol a párkapcsolati erőszak veszélyeztetettjeinek és áldozatainak szakszerű megsegítésére kaptak képzést.
- Adományok biztosítása a kerületi családok, idősek és pszichiátriai betegek számára a Magyar Vöröskereszt, a Katolikus Karitás és a Magyar Máltai Szeretetszolgálat kerületi szervezeteivel együttműködve, amely szervezetekkel nagyon jó és szoros együttműködést alakítottak ki.